

ЗМІСТ

*Засідання двадцять перше
(Середа, 20 березня 2019 року)*

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції,
виступи народних депутатів України ...3

Розгляд проекту Закону «Про забезпечення
функціонування української мови як державної» ...21

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
20 березня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дорого ранку! Прошу всіх народних депутатів зайти до залу і підготуватися до реєстрації.

Будь ласка, займайте робочі місця. Готові, так? Отже, прошу провести реєстрацію.

У сесійному залі зареєструвалися 338 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання оголошується відкритим.

Сьогодні день народження великої кількості народних депутатів. У Юрія Олексійовича Павленка. Пане Юрію, вітаємо. У Тараса Тимофійовича Пастуха. Пане Тарасе, вітаємо з днем народження. У Павла Васильовича Пинзеника. Пане Павле, вітаємо з днем народження. У Олександра Юрійовича Третьякова. Пане Олександрє, вітаємо. У Миколи Трохимовича Федорука. Вітаємо, пане Миколо (*Оплески*). Вітаємо всіх іменинників. Хорошого вам дня.

Колеги, сьогодні також день народження Івана Степановича Мазепи. Багато поколінь українців називали мазепинцями, і нині для нас честь відзначати його день народження.

Отже, колеги, перед тим як перейти до продовження розгляду проекту Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної», хочу повідомити, за підсумками вчорашнього дня, я можу зробити висновок, що деякими народними депутатами свідомо зтягується розгляд законопроекту. Ми вчора провели розмову з головою комітету і домовилися, що він обмежуватиме свої виступи, щоб зекономити час. Я, звичайно, згідно із законом ставитиму поправки на розгляд, голова комітету може виступати або не виступати, це його законне право, і ніхто його не може змусити так робити.

Звертаюся до колег з проханням не робити штучного зтягування закону про мову. Такий закон має бути прийнятий, це історичний

обов'язок цього скликання українського парламенту. Нам ніхто не перешкодить: ані Кремль, ані його представники в Україні чи в українському парламенті. Отже, колеги, відразу після виступів народних депутатів ми переходимо до розгляду поправок, і я буду всіх закликати рухатися за поправками максимально інтенсивно й динамічно.

Нагадую, ми в середу маємо 30 хвилин на виступи не від фракцій, а народних депутатів. Тому прошу всіх, хто має намір взяти участь в обговоренні, записатися на виступ. Прошу провести запис.

Долженков Олександр Валерійович передає слово для виступу Ігорю Шурмі. Будь ласка.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні громадяни України, шановні колеги, я зараз звертатимуся до тих людей, які перебувають ось там, на горі, і мають стосунок до сім'ї журналістів. Пояснюю чому.

У цій залі більше лунають такі виступи, які хочуть людину популяризувати, говорити про щось краще. На превеликий жаль, я сьогодні змушений говорити про смерть. Але в мене є вибір, про яку смерть говорити. Можна порушити тему смерті дворічного хлопчика, який помер учора від ускладнення кору, і це після того, як на минулому тижні виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я Супрун приїхала до Львова і сказала, що на 60 відсотків захворюваність на кір зменшена після проведення спецоперації з вакцинації. Про таку дурницю може сказати лише та людина, яка взагалі поняття не має про епідпроцес.

Можна говорити про смерть редактора випуску «Факти» Інни Жмуд. Ця людина (її історію підтвердить Оля Червакова, яка є моїм політичним опонентом) свого часу мала онкохворобу і звернулася до заступника міністра Лінчевського з проханням поставити її на чергу, щоб поїхати за кордон, тому що в Україні цього не лікують. Їй була дана відповідь: «Ви безнадійна, не поїдете» (це може підтвердити Оля Червакова). Його гасло «Це рак. Вони всі помруть» – сьогодні є предметом захисту Кабінету Міністрів України, представники якого перебувають ось тут і цю людину не звільняють з посади.

Але я сьогодні хочу говорити про трагічну смерть, яка сталася 16 березня з журналістом видання «Фокус» Святославом Секуновим, через те що в Україні не виконується Закон «Про екстрену медичну допомогу». Вночі до нього на виклик з приводу високої температури за його анамнезу, його хворобах приїхала екстрена медична допомога, і його не госпіталізували. Можна покласти вину на лікарів, але вони сьогодні користуються рекомендаціями міністерства: з температурою не госпіталізувати. На другий день після повторного виклику його було госпіталізовано до міської клінічної лікарні № 8, де відсутність фахівця ультразвукової діагностики призвела до того, що своєчасно не поставили діагноз про кровотечу. Він помер.

Це все стало наслідком того, що не виконуються стаття 8 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» щодо взаємозв'язку диспетчерської служби і закладів охорони здоров'я і стаття 10, тому що не організована робота реанімаційних відділень у цих лікарнях.

Ми вимагаємо розслідування даного випадку і притягнення до відповідальності посадових осіб, які не виконують Закону України «Про екстрену медичну допомогу»...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Максима Бурбака.
Прошу.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, вибори виборами, але життя в Україні продовжується. Поки тут політики знищують один одного, змагаючись у дикому популізмі, у Заставнівському районі Чернівецької області, у моєму виборчому окрузі № 204, знищують останній «Цукровий комбінат «Хрещатик».

Після зміни власників чомусь на початку цього тижня представники краматорської фірми з Донецької області почали вирізати на брухт останній цукровий комбінат в Чернівецькій області. Мало того,

що все сільське господарство Заставнівського району було орієнтовано на вирощування цукрового буряку і він мав перероблятися на цьому комбінаті, то тепер без роботи залишаться працівники цього комбінату і селяни, які вирощували таку необхідну продукцію.

Мешканці Кострижівської ОТГ, де розміщений цукровий комбінат, обурені цими подіями, бо справедливо вважають, що він має працювати, забезпечувати робочі місця, а найголовніше – повинен повернути 4,5 мільйона гривень боргу за земельний податок, який уже три роки поспіль не сплачує.

На місці знищеного комбінату власники планують встановити сонячну електростанцію. Тобто замість того, щоб створювати робочі місця і розвивати переробку сільськогосподарської продукції, вони хочуть отримувати надприбутки, завдячуючи «зеленому» тарифу. То можу запевнити цих ділків, законопроект про «зелений» тариф буде прийнятий у другому читанні і прибутковість за державний рахунок суттєво зменшиться. Вимагаю негайної реакції Чернівецької обласної державної адміністрації та правоохоронних органів.

Прошу вважати мій виступ запитом до Державної фіскальної служби у Чернівецькій області та до Чернівецької облдержадміністрації.

Хочу наголосити, що такими діями ми змушуємо людей їхати за кордон на заробітки. Нам треба вдосконалювати державну політику і спрямовувати її більше на створення і відкриття нових робочих місць у сільському господарстві, збереження галузі переробки сільського господарства і зменшення відтоку людей на заробітки за кордон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошується до слова народний депутат Долженков (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ви знаєте правило, що запис здійснюється особисто, і народний депутат може передати слово лише тоді, якщо він особисто записався. Якщо народний депутат Ківалов записався особисто, це означає, що він може зараз повернутися до залу і передати своє право на виступ.

Запрошується до слова народний депутат Кривенко.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Шановні українці, ми всі добре усвідомлюємо важливість законопроекту про мову. Саме тому через нього розгортаються такі дебати в суспільстві, виступають окремі представники «руського мира» і розповідають, що це розколює суспільство, брешуть, що комусь заборонять говорити російською мовою чи мовами національних меншин, тому що вони розуміють, що саме український культурний простір є основою державної незалежності.

Мова – носій культури і основа бажання мати власну державу. Саме тому Росія 64 рази забороняла українську мову на державному рівні. Катерина Велика – імператриця, яка була німкенюю і вихрещувалася вже в Петербурзі, перейшла з католицизму в християнську православну віру, нормально не могла розмовляти російською мовою, але захищала Російську православну церкву і російську мову, утискаючи всі інші мови, тому що розуміла, що мова важлива, що за мовою прийде її імперська державна машина.

Думаю, жоден притомний українець не може подумати і в страшному сні уявити, що кадебіст Путін є православно віруючим і що на ніч «с упоением зачитывается Лермонтовым», і не може заснути без такої краси поетичного «слога». Ми всі розуміємо, що вони і керовані ними політичні сили, громадські організації, представлені, на жаль, ще і в Україні, є агентами з повернення України під російське ярмо. Цього не можна допустити.

Я засуджую те, що відбувається зараз у парламенті, коли фактично закон про мову не збираються приймати до першого туру президентських виборів, і, на жаль, зроблю таке припущення, що не збираються приймати й до другого туру, поставивши в залежність патріотично налаштованих українців від того, що якщо проголосуєте за одного з фаворитів президентської гонки – буде вам закон, не проголосуєте – не буде.

Натомість я минулого тижня пропонував і не публічно керівникам фракцій, колегам по залу, і публічно звертався, щоб поставити на голосування наступну пропозицію, про що і вчора заявив, і звернувся до Голови Верховної Ради. На жаль, він не виконав вимоги Регламенту, бо відповідно до частини п'ятої статті 19 він може

поставити на голосування пропозицію про роботу без перерви і до завершення розгляду законопроекту. Я пропонував учора в ніч з вівторка на середу, сьогодні цілий день розглядати поправки, і з середи на четвер вночі, і в четвер все-таки вийти на прийняття цього законопроекту.

Усі добре розуміють, що зараз є фарсом розгляд цих поправок, що все одно наприкінці перед голосуванням головою комітету Княжицьким (дякую йому окремо за роботу, він молодець) буде поставлено на голосування поправки, які враховані, але «збиті», і ми за 15 хвилин приймемо законопроект у тій редакції, яка буде правильною, з урахуванням поправок Кишкаря, Лесюка, Білозір і моїх.

Тому закликаю сьогодні поставити на голосування і працювати цілу ніч, щоб завтра ми його прийняли. Після того як ми його ухвалимо, ми знаємо, яка фракція у будь-якому випадку зареєструє проект постанови, щоб не допустити його підписання. Нам треба буде наступного пленарного тижня між першим і другим читаннями цей проект постанови провалити і направити Президенту закон на підпис. Переможе він, не переможе – до другого туру і до інавгурації він виконуватиме ці обов'язки. Маємо шанс у квітні, що закон про українську мову буде підписаний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Запрошується до слова народний депутат Тетерук.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановна пані головуєча! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народе! 5 лютого цього року мною було подано депутатське звернення до Генеральної прокуратури України з приводу сумнозвісних заяв Медведчука на форумі, де він закликав надати Донбасу автономію зі створенням парламенту і всяких інших забаганок Кремля. Такі дії станом на сьогодні класифікуються відповідно до чинного Кримінального кодексу України за двома статтями: «Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України» та «Державна зрада».

Прошло вже 43 дні з того часу, як я направив своє депутатське звернення. Я щиро сподіваюся, що наші правоохоронні органи використовують цей час задля якісної доказової бази, яку вони направили б до суду і притягнули такого громадянина України, як Медведчука, до відповідальності, а не задля того, щоб злити цю справу.

Чому важливо, щоб ми не забували про кожний вчинок посягання на територіальну цілісність нашої держави? Тому що це не лише справа Генеральної прокуратури, Служби безпеки України і Збройних Сил України. Згідно з Конституцією України захист суверенітету і територіальної цілісності України є найважливішими функціями держави, справою всього українського народу.

Саме тому наша рішуча позиція має спонукати правоохоронні органи якісно зробити свою роботу, провести розслідування і притягнути громадянина Медведчука до відповідальності за статтями «Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України» і «Державна зрада» Кримінального кодексу України. Кожна людина, яка посягатиме на нашу державу, має бути покарана, отримати термін ув'язнення і слугувати прикладом для будь-кого, хто прийде до нас з мечем. Хто з мечем до нас прийде, від меча й загине.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошується до слова народний депутат Батенко.

БАТЕНКО Т.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги народні депутати, шановна українська громадськість! Тоді як в українському парламенті феноменально затягується прийняття законопроекту про українську мову, за його стінами відбувається президентська кампанія з великим елементом цинізму.

Я хочу звернути увагу від імені Українського об'єднання патріотів, від української спільноти, яка не може змиритися з багатьма фактами такої кампанії, про масштабну сітку фальсифікації і підготовку до купівлі виборців, використання адміністративного ресурсу, що сьогодні застосовується діючою владою. Ніщо не можна виправдати

цинічною сіткою, яка сьогодні бродить територією України. Це – плювок в очі держави, у демократію, Майдан, громадянське суспільство.

Я вже мовчу про ті листи, що розносяться в конвертах по домівках від Ради регіонального розвитку в Україні, які агітують за чинного Президента. Хочу сказати про ті чисельні дзвінки з боку влади керівникам об'єднаних територіальних громад, які щойно перемогли і є нібито незалежними, яких переконують підписатися за чинного Президента. Тиснуть на голів районних рад, яким за подачки з обласних бюджетів – дамо, не дамо, підпишеться чи не підпишеться – дають чи не дають кожному. Що це як не суцільний «одобрямс» як мінімум брежнєвських часів, як тиск на керівників різних рівнів рад, які обрав народ. Я вважаю, що такий суцільний «одобрямс» нічого не має спільного з українською демократією і з тими здобутками Майдану, що ми пройшли.

Я хочу звернути увагу на інше. Днями у Львівській області, і не лише, на стовпах розклеїли фейкові прокламації – інформаційні матеріали, які перешкоджають вільному волевиявленню громадян. Зокрема, на них розміщена інформація, що з квітня цього року розпочинається нібито призов на строкову військову службу. У зв'язку із цим у суботу та неділю, 30 і 31 березня, у місцях масового перебування громадян, у тому числі на виборчих дільницях, буде перевірка та узгодження списків громадян, які підлягають строковому призову на військову службу. Що це, як не бажання знизити явку людей, молоді на цих виборах? Що це, як не ще один плювок в українську демократію? Старшого за віком виборця хочуть купити, середнього за віком виборця ця влада змусила виїхати на заробітки (ось вам безвіз), а молодшого залякати, щоб узагалі не прийшов на дільницю. Немає межі цинізму такій владі в Україні. «Не бійтеся» – казав Блаженніший кардинал Любомир Гузар. Не бійтеся, шановні друзі, шановні громадяни, бо можна залякати одиниці, можна залякати сотні й тисячі, але не можна лякати постійно і завжди мільйонів громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошується до слова народний депутат Сергій Соколов.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі, вчорашнє рішення Печерського районного суду, коли один базікало в цьому залі визнаний брехуном щодо недостовірної інформації стосовно Юлії Тимошенко, я думаю, це зайве підтвердження того, на чому побудував свою виборчу кампанію чинний Президент: брехня, брехня і ще раз брехня. Усе це відбувається на фоні тотального зубожіння людей, коли за 20 доларів можна змінити волевиявлення громадян. Ви можете уявити, до якого стану треба було довести громадян власної держави!

Далі вони пішли ще за кращою сіткою. Сьогодні з'явилася інформація, що, виявляється, у цілому ряді областей безробітні залучаються до соціальної праці (лише вдумайтесь) з роздачі листівок, у яких ідеться про те, як гарно працює Президент. На це ще використовують бюджетні ресурси, і в такий спосіб залучають безробітних, які через таку владу втратили роботу, до того, щоб прямо займатися підкупом.

Усе це на фоні тотального провалу в боротьбі з корупцією серед усіх правоохоронних органів України, коли ціна закриття справи стала відома суспільству. Виявляється, навіть злочини на крові не є злочинами, і ці справи не передаються до суду, а стають знову черговим способом відмивання і відбілювання діючої влади. Думаю, що ми вже досягли апогею, але це не так.

Коли буквально днями я побачив пост у *Facebook* порохобота, який вирішив продовжити політику розділу наших громадян тепер і за національною ознакою, у мене виникло велике бажання на фоні того, що, виявляється, у країні є «християне и антихристия», які не можуть бути навіть кандидатами на пост Президента, на фоні того, що є громадяни лише однієї національності, які можуть бути кандидатами на пост Президента, після того, як фактично антисемітизм у пості цього порохобота, який не злазить з його каналів, став уже державною політикою, – у мене є бажання прийняти іудаїзм. Думаю, іншого варіанта зупинити розкол країни, народу і розкол нації вже немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошується до слова народний депутат Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Наша влада абсолютно безнадійна від людей і постійно бреше. Одна з найбільшої брехні, про яку розказує і Порошенко, і його парламентська коаліція, і його уряд, про те, що всі українці забезпечені субсидіями і ніхто не страждає від високих цін на газ. Я щодня зустрічаюся з людьми. Ось прізвища конкретних людей, які не отримують субсидії, які платять останні гроші за комуналку, які вимушені відрізати газ, тому що в них немає грошей.

Тетяна Василівна (Моринці, Черкащина) відрізала собі газ, бо не може заплатити 1 тисячу 600 гривень за газ кожного місяця. Субсидії не отримує.

Лідія Миколаївна Пушкіна (Царичанка, Дніпропетровщина) 30 років пропрацювала бібліотекарем, пенсія 1 тисяча 700 гривень, не вистачає коштів, щоб заплатити за комуналку. Субсидії не має.

Галина Павлівна (Тараща Київської області) – пенсіонерка, 77 років. У такому поважному віці змушена працювати, щоб заплатити за комуналку. Отримує мінімальну пенсію і мінімальну зарплату. Субсидії не має.

Пані Лідія (Володарка, Київська область) – пенсія 1 тисяча 730 гривень, отримала рахунок за комуналку 3 тисячі гривень.

Євгенія Іванівна Гірська (Заруддя, Тернопільська область), 72 роки, інвалід I групи. Чиновники затягнули з документами про видачу субсидії, за грудень заплатили повну ціну за газ, пенсії не вистачає навіть на газ. Донька тримає дві корови, які цю сім'ю не годують, ціни на молоко немає.

Ось реальні історії реальних людей. Таких людей в Україні мільйони. Ціни на газ, комуналку підвищують, в українців немає, чим платити. Це я розповів історії пенсіонерів, а робочі сім'ї вимушені все, що заробляють, віддати за комуналку. Влада продовжує нам брехати, що розв'язала всі проблеми. Вони вирішують власні питання, латають дірки в бюджеті за рахунок найнужденніших громадян України, не за свій рахунок. Голова «Нафтогазу» Коболев 1,5 мільярда гривень отримав премії, 6 мільйонів гривень кожного місяця отримує зарплати. За чий рахунок? Залізли в кишеню до кожного українця, щоб виплатити собі мільярдні премії і вивести в офшори. Сьогодні уряд збирається

затвердити новий контракт з Коболєвим на посаду голови «Нафтогазу». Украв 1,5 мільярда гривень премії і не вернув, а з ним хочуть продовжити контракт.

Я звертаюся зараз до Прем'єр-міністра України. Усією фракцією ми йдемо до вас на засідання Кабінету Міністрів разом з оцими людьми, які через вас обкрадені і страждають. Попробуйте лише не впустити людей до Кабміну. Ми вимагаємо не продовжувати контракт з Коболєвим, знизити ціни на газ, щоб не більше 15 відсотків доходу сім'ї витрачалось на оплату за комуналку. Усе інше – за рахунок субсидій. Досить грабувати людей! Ми не дамо вам красти і жирувати за рахунок українців.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошується до слова народний депутат Купрій.

КУПРІЙ В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Я позафракційний і позапартійний депутат. Шановні колеги, хочу вас повідомити про страшні підступні плани Петра Олексійовича Порошенка, як він хотів втопити у крові нашу Україну, щоб залишатися на своїй посаді безкінечно і узурпувати владу.

Буквально вчора я провів скайп-інтерв'ю із людиною, яка раніше працювала на спецслужби України. Це колишній боєць батальйону «Азов» Сергій Сановський, який розповів мені, як певного часу його намагалися вербувати для здійснення цих страшних речей.

Про що йдеться. З 2016 року за дорученням Порошенка начальник контррозвідки СБУ генерал Олексій Петров розробляв план, яким чином зробити тут, у центрі Києва, масові заворушення, застосувати зброю, знищити певну кількість патріотів, а потім зачистити опозиційне поле. Для цього були задіяні певні люди не лише у Службі безпеки України, а також Головний військовий прокурор Анатолій Матіос. За моїми даними, безпосередньо майор контррозвідки Олександр Поклад та радник СБУ Андрій Лісогор, засновник Клубу бойових мистецтв «Клинок», намагалися зібрати певну групу людей і доручили це пану Сергію, який мав знайти 150 добровольців, учасників АТО, ветеранів

АТО, можливо, таких, які зараз перебувають не в дуже хорошому фінансовому становищі, у яких є проблеми з алкоголем, і запропонувати кожному з них по 10 тисяч доларів, щоб вони в певний час (це 2016-2017 роки) вийшли і підіграли акції протесту проти режиму Порошенка.

Після цього Лісогор декілька разів повідомляв Сергію, що будуть співробітники «Альфа», а також 8-й окремий полк спеціального призначення з Хмельниччини очікувати ці події і почнуть криваву бійню. Вони мали зачистити всіх, хто мав зброю. Для цього зброя перевозилася на склади у Хмельниччині, де дислокується цей полк спецпризначенців, пізніше частина цієї зброї проходила по справі Надії Савченко.

Вважаю, що це була свідомо провокація, яка не сталася. Але пізніше спецслужби пішли на інший крок – дискредитувати Савченко і показати, який у нас такий-сякий герой Порошенко.

Через цю ситуацію Сергій переховується, звісно, йому загрожує смерть. Він повідомив мені всі деталі цієї страшної ганьби. У мене на *Facebook* є його інтерв'ю близько 1 години. Я хочу, щоб ви всі знали, що нас може очікувати, якщо народ не погодиться з фальсифікаціями і вийде на вулиці.

Вважаю, що зараз єдиний шлях – усім мобілізуватися, не допустити Порошенка до так званої перемоги, фальшованої перемоги в другому турі або навіть не допустити його й до другого туру. Тоді ми просто забезпечимо порядок у країні, і в нас не буде жодної...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошується до слова народний депутат Борислав Береза. Будь ласка.

БЕРЕЗА Б.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець).* Я хочу звернутися до всіх українців, не до своїх колег, на жаль, вони зайняті зараз своїми справами. Сьогодні з першою зіркою розпочнеться велике єврейське свято – Пурім. Це, мабуть, найвеличніше і найвеселіше свято, яке є в іудеїв, започатковане на згадку про порятунок іудеїв, коли їх усіх до одного хотіли знищити. Єдине, що їм допомогло, – це віра в те, що

вони не знали тоді, що таке розбрат, це те, що вони були тоді об'єднані, це те, що поріднює зараз Україну з тими часами.

Нам ніколи не перемогти своїх ворогів – ані зовнішніх, ані всередині України, якщо ми будемо знати, що таке розбрат. Нам ніколи в житті не вдасться перемогти ані російську навалу, ані зсередини п'яту колону, якщо ми будемо дерти глотки один одному. Я закликаю зараз до єдиного: давайте зрозуміємо, вибори пройдуть, а нам залишиться жити в Україні один з одним. Політики помиряться, вони не будуть далі сваритися. А як ви будете жити, дивлячись в очі один одному, коли зараз ви фактично ворогуєте?

Саме тому я хочу сказати: єдине, що може нам усім допомогти і допоможе, це те, що ми будемо разом, те, що ми не сваритимемося один з одним, те, що ми будемо, дійсно, одним народом. Жодна людина, яка намагається посварити нас один з одним, отримає не перемогу, а поразку. Тому що в багатонаціональній державі Україна поряд живуть українці і євреї, росіяни і вірмени, білоруси і поляки, азербайджанці й угорці і не ворогують. Це політики намагаються їх зіткнути лобами.

Саме тому я хочу сказати, що перемога буде на боці України, що все буде Україна, але лише в тому разі, якщо ми будемо разом, якщо ми будемо об'єднані і якщо розбрат не поселять у наших серцях. І як в іудеїв є веселе свято Пурім – свято перемоги, так і в Україні з'явиться свято перемоги над російською агресією і дурнею, яку поширюють деякі політикани.

Дякую. Зі святом! Хаг Пурім Самеах!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ. Народний депутат Сидорович передає своє право на виступ Олені Сотник.

Будь ласка, пані Олено.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую за можливість виступити з цієї високої трибуни. Андрію Володимировичу, мені шкода, але я саме зараз використаю ці 3 хвилини для того, щоб звернутися до вас, тому що, на превеликий жаль, ви нам уже не залишили інших варіантів.

З 2016 року у вас у шухляді лежить закон (проект [№ 1793](#)), який проголосований майже 250 депутатами восьмого скликання у Верховній Раді України. Цей закон за дивним збігом обставин встановлює 10 років відповідальності, у разі якщо людина або, точніше, група осіб, причетна до постачання неякісної продукції, у тому числі в «Укроборонпромі». Цікавий такий у нас стався збіг.

Зараз дуже гучний корупційний скандал, про який знає тепер уся Україна, виник навколо ситуації, коли «золоті хлопчики» заробляли фактично і на неякісній продукції. І «випадково» у Верховній Раді три роки не підписується закон, який встановлював би їм відповідальність – 10 років, якщо їх вина була б доведена.

Цікавим ще є те, що після того, як цей законопроект був проголосований, пан Вінник вніс проект постанови про скасування голосування. Причому пан Вінник у своєму проекті постанови це обґрунтовує тим, що було неперсональне голосування. Але за цікавим збігом обставин пана Вінника в той день не було у Верховній Раді. Дуже цікаво, як це він, Іван, встановив, що люди, які були і голосували, мали неперсональне голосування.

Після того Кожем'якін (у мене є офіційна відповідь) більш ніж вісім разів звертався під час пленарних засідань, у письмовому вигляді, під час засідань Погоджувальної ради до вас особисто і просив: внесіть в зал проект постанови, щоб він, нарешті, був проголосований і розблокував підписання цього закону. Ви цього не чули, ви цього не знали.

Отже, виходить, що за змовою або так вийшло випадково, на сьогодні через дії і керівництва парламенту, і конкретної особи – пана Вінника заблоковано підписання закону, який встановив би серйозну відповідальність, а можливо, позбавив би нас таких корупційних скандалів.

У мене зараз публічне звернення до вас, пане Андрію. Я дуже прошу найближчим часом, щойно ми завершимо розгляд законопроекту про мову, нарешті, розблокувати підписання цього закону, тому що

питання заробляння на крові, на смертях військових – це принципове питання для суспільства. Якщо ви цього не зробите, то ми будемо вважати, що ви причетний до блокування цього важливого закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оскільки до мене було звернення, я хочу повідомити, пані Олено, що насамперед ще немає трьох років, як я є Головою Верховної Ради. 14 квітня буде три роки, як я Голова Верховної Ради України. І екстравагантні заяви, які кожного тижня лунають (я пригадую, як попереднього пленарного тижня нас переконували, щоб у середу поставити на розгляд законопроект про тимчасову слідчу комісію, а якби ми його поставили в середу, він був би провалений, проте поставлений у четвер набрав необхідну кількість голосів), на жаль, розраховані на ефект здобування лайків, аніж на реальну законодавчу діяльність.

Отже, колеги, хочу вам повідомити, що... (*Шум у залі*). Колеги, коли відбувається розгляд законопроекту, він не може бути перерваний жодним іншим розглядом. Усі проекти постанов, які є (а в нас є кілька проектів постанов щодо скасування, причому й ті, що були прийняті не за мого головування), будуть поставлені після розгляду законопроекту про державну мову.

Колеги, у нас сталася дискусія з «Опозиційним блоком» з приводу того, що вони мають право на 3 хвилини з попереднього дня. Вони просили півгодинну перерву, я сказав, що не можу дозволити півгодини реальної перерви. Але ми зійшлися на компромісі, що вчорашніх 3 хвилини за перерву і сьогоднішнє право двох фракцій на виступ – 6 хвилин без реальної перерви. Право на перерву на сьогодні є вичерпаним.

Долженков, будь ласка, 6 хвилин.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні громадяни України, насамперед я звертаюся до вас, оскільки тут напівпорожня зала пленарних засідань. Незрозуміло, чим займається Верховна Рада протягом двох пленарних тижнів. Вони говорять про те, що розглядають законопроект про мову, але це технічно виглядає як затягування цього процесу.

Ви знаєте, оскільки під час попередніх подій дуже часто ця влада порушувала Закон України «Про Регламент Верховної Ради України», як би вони не говорили про те, що дотримуються вимог Конституції і законів України, але ми бачимо затягування, фактично підігрування чинному Президенту України під час його передвиборної агітації.

«Армія! Віра! Мова!» – це ті слова, які постійно лунають з підконтрольних Президенту України засобів масової інформації. Це ті слова, якими хочуть вас обдурити. Оскільки як слова вони, звичайно, лунають дуже гарно і під час передвиборної кампанії дуже яскраво, але який реальний зміст ми можемо побачити за ними? На жаль, об'єктивна реальність не досить добра. Тому що в армії, як виявляється, чиняться пограбунки та крадіжки. Мовою чинна влада і коаліція намагаються роз'єднати суспільство, вірою також намагаються зробити якусь конфронтацію в українському суспільстві. Тобто влазять в ті сфери громадського життя, де фактично відбувалися мир та злагода. Вони піаряться на цих речах, тому що немає на чому більше піаритися.

Чому? Економічна ситуація катастрофічна. Україна фактично перебуває у стані дефолту, тому що розмір державного боргу та гарантованого державою боргу вже становить більше 80 відсотків ВВП. Цього не було за роки незалежності України. Рівень ВВП зараз становить понад 110 мільярдів доларів, у 2013 році – 183 мільярди доларів. Через девальвацію гривні ви просто зруйнували цю економіку. Про це ви з трибуни не почуєте від коаліції, адже вони говорять про армію, віру, мову. А з чим ще йти до громадян України під час передвиборної агітації, під час проведення президентських виборів, під час проведення парламентських виборів?

Натомість я хотів би звернути увагу, який рівень соціального забезпечення проводить ця влада, і при цьому в них вистачає якоїсь зухвалості, наглості говорити про те, що вони монетизували субсидію. А хто ж підвищив тарифи для населення? А тарифи підвищила ця влада. На електроенергію ціни підвищили у п'ять разів, природний газ, який коштував більш ніж 790 гривень за 1 тисячу кубічних метрів, уже з травня цього року коштуватиме близько 10 тисяч гривень за 1 тисячу кубічних метрів. А хто ж підвищив тарифи? Це зробили ви – чинна влада, і зараз ви говорите про те, що роздаєте монетизацію людям. А хто підвищив тарифи на теплопостачання, водопостачання,

централізоване водовідведення? Це все результат вашої політики. А хто підвищив пенсійний вік? Це також результат вашої політики, яку ви називаєте так званою пенсійною реформою.

Хотілося б також звернути увагу на те, що коли у 2014 році уряд Яценюка фактично вивів всі органи державної влади з непідконтрольної території, уряд Гройсмана пішов далі. 8 червня 2016 року була прийнята Постанова Кабінету Міністрів України про деякі питання соціального забезпечення внутрішньо переміщених осіб. Фактично цією постановою було позбавлено пенсійного забезпечення та інших видів соціального забезпечення більш ніж 700 тисяч громадян України, які мешкають на непідконтрольних територіях. Влада говорить: а ви спробуйте, сплатіть на неконтрольованій території. Ми говоримо: так, це неможливо. Але до 2016 року, до моменту прийняття цієї постанови, люди могли виїжджати за лінію зіткнення і отримувати зазначені види соціального забезпечення на контрольованій території України через банківську систему. Що зробили ви? Ви побачили, що видаткова частина зазначеної території дуже значна і вам необхідно економити кошти Пенсійного фонду та державного бюджету, дотації з державного бюджету на покриття дефіциту Пенсійного фонду, і приймаєте цю антисоціальну постанову, говорите людям, що сплачуватимете лише тоді, коли вони будуть жити на контрольованій території, запроваджуючи процедуру верифікації.

Це цинізм, це антиконституційна політика, оскільки вона не відповідає нормам чинного законодавства. Не можна ставити будь-які виплати соціального забезпечення в залежність від перебування людини і здійснювати державний контроль не уповноваженими на те державними органами щодо фактичного перебування цих громадян на контрольованій території. Це громадянин України, право на пенсію – це обов'язок держави. А це власність громадянина України, який під час економічного й активного життя сплачував обов'язкові соціальні платежі.

Тому «Опозиційний блок» єдина політична сила, яка домагатиметься справедливості та оскаржуватиме цю антиконституційну постанову в суді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Олександрє, у мене для вас є секретна інформація. Ви взяли перерву від фракції «Опозиційний блок» і депутатської групи «Партія «Відродження». Паралельно, поки ви виступали, мені член вашої фракції пан Папієв приніс лист, де понад 100 поправок для підтвердження, народний депутат Ігор Шурма приніс лист, де понад 100... Питання в тому, що ми можемо спільно досягнути незатягування розгляду законопроекту про мову. Верніться до членів своєї фракції, проведіть з ними пильну та вдумливу розмову про те, щоб вони зняли вимоги щодо всіх тих поправок, – і тоді ми працюватимемо швидко, ефективно і злагоджено.

Зараз, колеги, я надам слово для виступу заступнику Голови Верховної Ради України і Першому заступнику Голови Верховної Ради України, після чого ми переходимо до розгляду поправок.

Будь ласка, Оксано Сироїд, 3 хвилини.

СИРОЇД О.І., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги, шановні українці! Я хочу звернутися до всіх і нагадати, що ми живемо не на глобусі України. На жаль, ті дискусії і ті рішення, і ті дії, що сьогодні обговорюються або ухвалюються в цих стінах чи в стінах інших органів влади, дуже далекі від реальності. А реальність жорстока і дуже загрозлива, і загроза йде передусім з Росії.

Я хочу звернути вашу увагу на нещодавній виступ начальника Генерального штабу Російської Федерації під час науково-військової конференції, який присвячений погрозам виключно Україні. Україна не згадується жодним словом, лише одні загрози, але все, про що там ішлося, це про нас з вами. Начальник Генерального штабу Російської Федерації погрожує нашій критичній інфраструктурі терористичними атаками, погрожує безпеці наших міст, нашому громадському порядку. Це означає, що Росія не має жодного наміру щодо миру з Україною, що всі ті, які сьогодні вам обіцяють швидкий і радісний мир, або продалися Росії, або брешуть.

Що мала б робити влада, бо владу ми обираємо для того, щоб вберегтися від цих загроз? Передусім влада мала б покарати всіх тих, які прилучилися до російської агресії, і в тому числі безпечно сидять у цьому залі. Вона мала б покарати всіх тих, які сьогодні й далі

готують ті самі диверсійні й терористичні атаки проти українців. Влада мала б захистити критичну інфраструктуру України, насамперед вигнавши із власності росіян і залежних від Росії олігархів, захистити українські міста, у тому числі створивши якісну територіальну оборону, розбудовувати армію і флот, не грабуючи в українського війська.

Але, на жаль, влада п'ять років витратила на пафосні, порожні промови і подальший грабунок країни. Проте промови не захистять держави і людей, і так само жодні награбовані гроші не врятують вас від відповідальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Перший заступник Голови Верховної Ради України Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Дорогі українці! Як Уповноважена Президента України з мирного врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях протягом цих п'яти років я 81 раз бувала на звільненій від окупанта території. Остання поїздка відбулася цього понеділка. Я хочу поділитися враженнями і сфокусувати увагу сесійної зали і всіх українців на дуже важливих моментах.

Цілком очевидно, що міста, які були звільнені (а вдалося за ці п'ять років – це для тих, хто, можливо, не знає цього – українській армії, Верховному Головнокомандувачу звільнити 70 відсотків захоплених російськими окупаційними військами територій), сьогодні повертаються до мирного життя. Ви знаєте, вони дуже очікують виборів. Тому що в 2014 році Донбас не міг голосувати. Цього разу 31 березня мешканці Авдіївки, Красногорівки, Маріуполя, Щастя, що розташовані за 1 кілометр від лінії фронту, будуть голосувати, і голос кожного представника Донбасу буде дуже важливий у виборі демократичної, європейської України.

Друзі, надзвичайно важливо, що сьогодні ми маємо перші програми з відновлення житла. Красногорівка: понад 30 будинків, які постраждали від ворожих «Градів», на сьогодні отримали відповідно до програми – 60 мільйонів на відновлення, і починаються перші

роботи. У 2017 році у Красногорівці було знищено школу російським «Градом», вона також відбудовується. Дуже важливо те, що в Авдіївці, Щасті розповідають про те, що люди, які намагалися втекти від російських «Градів» до Росії, повертаються до рідних домівок в Україну, усвідомлюючи, що відновлюється мир. Це дуже важливі сигнали.

Я з цікавістю спостерігаю за кандидатами в Президенти, які в київських ресторанах або у зручних офісах теоретизують, як вони будуть відновлювати Донбас, притім жодного разу за п'ять років не доїхавши туди. Мені цікаво чути такі дискусії деяких полковників у лакованих штиблетах, які вважають, що це СБУ включила перший рівень небезпеки в Маріуполі, навіть не здогадуючись, що цей рівень небезпеки включили ФСБ і російські війська.

Власне, я хочу сказати, що реалістичним є єдиний план відновлення Донбасу – це план Президента Порошенка, його команди, яка над цим працює п'ять років. У ньому йдеться про політико-дипломатичний спосіб врегулювання конфлікту та зміцнення української армії. Нині ми бачимо цю армію. Ми переконані (це, звичайно, після виборів), що наші партнери підтримують ініціативу Президента Порошенка про введення миротворчого контингенту на Донбас з широким мандатом тимчасової адміністрації, який має допомогти демілітаризувати цю територію і підготувати її до місцевих виборів.

Дорогий Донбасе, ми тебе не зрадимо на відміну від тих, які жодного разу за ці роки туди не доїхали, а балаболять у залі про те, як вони, знаєте, в теорії будуть повертати Донбас. А ми це вже сьогодні робимо і сподіваємося, що Донбас проголосує за європейську Україну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, продовжуємо розгляд проекту Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної» ([№ 5670-д](#)).

Я запрошую на трибуну голову комітету Княжицького Миколу Леонідовича. Учора ми мали з ним вдумливу розмову і домовилися, що він коментуватиме лише найважливіші поправки, щоб розгляд

законопроекту відбувся з найінтенсивнішою активністю. Окрім того, ніде не регламентовано, скільки додавати часу до виступу. Я додаватиму до 10 секунд – не більше, для того щоб можна було завершити думку.

Хочу також повідомити, що є лист від Папієва – понад 100 поправок, лист від Ігоря Шурми і лист від Писаренка. Оскільки там пересікаються поправки, то якимось уже будемо узгоджувати між собою, хто в якій почерговості виступатиме.

Пане Миколо, вам треба надати для виступу 1 хвилину чи зразу враховуємо поправки?

Микола Княжицький. Будь ласка, 1 хвилина.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Отже, ми продовжуємо розгляд законопроекту про мову. Хочу лише наголосити, що та справа, яку ми почали під час Майдану: будувати сильну, незалежну, європейську Україну, – має чітко продовжуватися прийняттям проекту Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної», яку підтримують українські громадяни, україномовні й культурні, яку підтримують російськомовні громадяни, які хочуть жити в нормальній, демократичній країні, яку підтримують представники національних меншин і корінних народів.

Хто проти? Проти ті, які хочуть збереження Радянського Союзу, можливого повернення до сталінізму, які не хочуть, щоб Україна перестала бути колонією. Ці люди подають поправки, відхиляють поправки, затягують розгляд цього документа. Як би не було, ми такий закон приймемо, від Російської імперії відірвемося і станемо повноцінним членом європейського співтовариства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, хочу нагадати, ми завершили на поправці 657. Надаю слово для виступу народному депутатові Німченку. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Доброго ранку, шановні колеги! Щодо поправки 657. Я хочу нагадати доповідачу щодо цього законопроекту про те, що в нас на сьогодні діють Декларація прав національностей України і Закон України «Про національні меншини в Україні», в якому чітко сказано, що є свобода і держава гарантує всім національним меншинам права на національно-культурну автономію: користування і навчання рідною мовою чи вивчення рідної мови в державних навчальних закладах або через засоби масової інформації.

Тому ми пропонуємо в цій поправці, що гарантує держава, це передбачено і в частині третій статті 10 Конституції, що в Україні гарантується вільний розвиток, використання... Подивіться, щодо державної мови там немає слова «гарантується», тому що це апріорі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити.

НІМЧЕНКО В.І. Тому я хотів би, щоб ця поправка все-таки була прийнята. Наостанок я хотів би попросити, щоб враховували те, що є законодавчі акти щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 657. Комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Поправка 659. Пропозиції є і від Шурми, і від Папієва. Хто виступатиме?

Папієв, будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України, шановні телеглядачі, шановні громадяни України! Зараз розглядається дуже важливий законопроект, і ми бачимо, що доповідач пішов, він не підготовлений до цього законопроекту, бо на

жодне питання народних депутатів України не має, що відповісти, тобто аргументів у нього немає.

До речі, дуже цікава інформація. Учора я розмовляв з одним лікарем-психіатром і описав йому текст цього законопроекту, щоб запитати його бачення. Він сказав, що такий закон могла написати лише людина, яка оповита масою комплексів: і дитячих, і підліткових, і в дорослому віці, і зазнала булінгу, і багато інших речей.

Тобто, шановні колеги, мені дуже хотілося б, щоб ми виписували закони, які, по-перше, відповідали б чинному законодавству України, а по-друге, щоб не порушували конституційні права громадян України, національних меншин, щоб ми враховували положення Європейської хартії регіональних мов та мов національних меншин.

Я прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 659.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 659. Комітет її підтримує. Прошу голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 660, автор – Княжицький.

Перепрошую, є автор.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Прошу повністю врахувати мою поправку, оскільки моя пропозиція полягає в тому, щоб 100 відсотків української мови на українських телеканалах було доступно для глядачів. Прошу поставити на голосування для підтвердження. Прошу повністю врахувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування поправку 660, вона врахована частково. Хто за те, щоб врахувати її повністю, прошу голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Поправка 661. Тут аж три автори. Я надам слово Писаренку, а потім – Шурмі.

Будь ласка, Писаренко.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Дякую. Насамперед я хотів зробити зауваження стосовно доповідача. Давайте з повагою ставитися один до одного. Незважаючи на те що в нас різні погляди на цей законопроект, я не говорив би, що всі, хто подає поправки чи виступає, якісь не такі. У цьому законопроекті достатньо багато і ваших поправок, шановний доповідачу, і вони в більшості враховані частково. Тому давайте поважати один одного.

Щодо наших поправок і зауважень, то вони стосуються того, що законопроект не популяризує української мови, а «нахиляє» всіх задля того, щоб зобов'язати її використовувати. На сьогодні за чинним законом (шановний доповідачу, я до вас звертаюся) уже діє норма 75 відсотків, якщо я не помиляюся, а ви хочете підняти до 90, а ваша поправка – до 100 відсотків.

Ну, давайте дивитися і на потреби глядача. Глядач також, можливо, хоче дивитися щось іншою мовою. Є телевізійні рейтинги, які нам підтверджують, що глядач хоче дивитися різні телепередачі. Тому давайте дамо можливість тим, хто управляє каналами, робити те, що вони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Це ж принципове питання, так? Це питання головне для залу: чи продовжать українські канали русифікувати російськими фільмами, серіалами, зробленими тут для російського глядача і показаними тут, в Україні. Це ж питання принципове для всіх? Я розумію, чому ви так на цьому питанні наполягаєте.

Так, я привселюдно сказав, що це буде регулюватися Законом України «Про телебачення і радіомовлення», і такі поправки ми внесемо. Щойно розмовляли з колегами, що ми йдемо на компроміс з цими негідниками, які цю Україну знищували протягом всього часу незалежності, і зараз ідемо на компроміс, бо закону не приймемо, і далі будемо русифікувати Україну, розказувати, які хороші «вежливые люди» заходять у Крим! Ну, не соромно нам?!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я хочу нагадати. Коли ми приймали квоти на телебачення і на радіо, також було багато застережень у залі. Але ж ми бачимо сьогодні – жодного приниження не сталося. Відбувся розквіт української пісні, українського кіно, українського телебачення. Тому, колеги, не треба того боятися.

Пане Валерію, хочу вам сказати, що ще 10 років тому моя маленька донечка не мала можливості дивитися мультфільмів українською мовою, вона не мала такого права в державі Україна. Сьогодні мають таке право всі українські діти. Лише одна держава може захистити українську мову – це держава під іменем Україна.

Отже, колеги, я ставлю на голосування поправку 661. Прошу голосувати. Хто за те, щоб її врахувати повністю?

«За» – 14.

Рішення не прийнято.

Поправка 662. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я хочу знову звернутися до доповідача щодо справи. Давайте ми без цієї риторики, без політичних гасел, тому що так випирає те, що в основі цього законопроекту, і його прийняття і за терміном, за часом проглядається ідеологія і ця політика, що робить взагалі такий закон неконституційним з першого кроку його прийняття. Я хотів би, щоб ми подивилися на зміст, як це передбачено статтею 10 Конституції України. Немає взагалі права на отримання інформації навіть щодо діяльності державних органів, взагалі немає правового регулювання життя і діяльності...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

НІМЧЕНКО В.І. Тому я хотів би звернутися з тим, що на сьогодні є закон, ніхто його не скасував, що і мовою праці, і мовою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 662. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 17.

Рішення не прийнято.

Поправка 663. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги і шановний доповідачу, я розумію, що, мабуть, там щось колосники горять, водичку п'ємо. Послухайте, пане, я прошу пригальмувати. Звертаюся до доповідача законопроекту. Я все-таки хотів би бачити вашу діяльність у правовому руслі, на якій підставі ви ігноруєте вже чинні норми закону, які забезпечують громадянам отримувати інформацію, про яку йдеться в цьому законопроекті. Ви забороняєте національним меншинам отримувати інформацію на їх рідній мові. Це, по суті, знуцання. Почитайте, немає такого аналога.

Тому я хотів би сказати доповідачу, щоб він бачив увесь народ, який користуватиметься таким законом, а не лише україномовні громадяни. Саме Конституція, ще раз повторюю, гарантує захист використання і застосування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко, пане Миколо. Добре?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дуже коротко хочу сказати, що ці поправки, крім відсотка мовлення, стосуються вже чинної редакції статті Закону «Про телебачення і радіомовлення». Якщо доповідачів вони не задовольняють, вони могли оскаржити їх до Конституційного Суду України, але цього не зробили. Тут перенесені чинні норми закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 663. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Поправка 664. Зараз черга Ігоря Шурми, а потім знову надам слово Папієву.

ШУРМА І.М. Шановні колеги, подивіться, що ми зараз робимо. Уся квотність виписана в Законі України «Про телебачення і радіомовлення». Ми тепер цим законопроектом починаємо змінювати квоти. Ви розумієте, кожен з нас повинен сьогодні користуватися Конституцією України. Ніхто мене не звинуватить у тому, що я не є прихильником і пропагандистом української мови. Я був, є і залишаюся

громадянином України і депутатом, який розмовляє українською мовою. Але, люди добрі, для мене головне ще й читати Конституцію: «Державною мовою в Україні є українська мова». І тут не написано, що мусить бути якийсь додатковий закон. Усе залежить абсолютно від особливості. А чому ви сьогодні запропонували цей законопроект? Тому що ви замітаєте сліди своєї кадрової політики. Бо завдяки вам в уряд прийшли 300 грузинів, які розмовляли російською мовою, займали керівні посади і наробили багато шкоди для української мови. Тому ту поправку, яка вноситься тут, я прошу поставити на голосування для підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 664. Комітет її підтримує. Прошу проголосувати, хто підтримує дану поправку.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Поправка 665. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це моя поправка, комітет врахував її редакційно, прошу поставити її на голосування для підтвердження в повному обсязі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування поправку 665. Хто за те, щоб прийняти її в повному обсязі, прошу проголосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Поправка 666. Папієв, будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України, які нас дивляться і слухають! Символічно, що ця поправка отримала номер 666 (три шістки). Такому закону взагалі за своєю сутністю треба присвоїти номер – 666. Тобто те, що закріплено в цьому законопроекті, абсолютно не має стосунку до правди, справедливості, Конституції.

До речі, було дуже слушне запитання. Пане Голово, поясніть мені як народному депутату України. Є Конституція України, є профільний закон, тобто базовий Закон «Про телебачення і радіомовлення», де все це викладено. На якій підставі, назвіть мені норму Конституції чи закону України, ви в тіло іншого закону вносите речі, які не відповідають чинному закону України? Ви ж зараз вчиняєте взагалі-то підлог. Є навіть стаття така в Кримінальному кодексі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 666. Комітет її підтримує. Прошу голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Поправка 667. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я на підтвердження того, що сказав мій колега, що ми, по суті, цей законопроект перетворюємо в інструкцію переведення нашого права у сферу феодального права, за якою можна робити лише те, що вказано феодалом. Ми що, цього не розуміємо? Якщо не розуміємо, то приймайте такі рішення, вони неконституційні. Як можна думками людей, мовою людей маніпулювати? Як можна забути, що ми багатонаціональна держава?

Тому я хотів би, щоб ми дослухалися до нашої поправки, що в нас є люди рівні серед рівних: росіяни, білоруси, євреї, гагаузи. Ми ж за них забуваємо. Хто дав таке право доповідачу, групі, які є суб'єктами права законодавчої ініціативи з цього приводу, по суті, розколювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Тому подумайте про це, послухайте, що люди шепчуть, який гомін лунає Україною щодо того, яка ціль цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гомін Україною: мова на часі. Так говорять усі в Україні.

Отже, ставлю на голосування поправку 667. Комітетом відхи-
лена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 24.

Рішення не прийнято.

Поправка 668. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, з тих саме мотивів я хочу сказати, щоб не повторювати і не гаяти часу. «Опозиційна платформа – За життя» за те, щоб цей законопроект був розглянутий і не прийнятий у цій редакції. Але влада хоче дещо іншого. Тому я хотів би, щоб ще раз не спотворювали ідеології і мотивів, якими влада має намір впливати на уми і свідомість наших громадян.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування поправку 668, яка комітетом відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Поправка 669. Зараз черга Валерія Писаренка, а потім виступа-
тиме Ігор Шурма.

Будь ласка, пане Валерію.

ПИСАРЕНКО В.В. Дякую. Хочу сказати, що в нас тут немає дискусії щодо української мови. Вона державна, повинна використо-
вуватися у всіх сферах життя, насамперед в офіційних частинах. У нас є суперечки щодо того, як нам працювати з бізнесом: чи то телерадіо-
мовлення, чи то газети і таке інше. Тобто тут логіка полягає в тому, що українська мова не популяризується, а ми примушуємо телеканали робити все за квотами. Чому? Якщо українці хочуть дивитися «Іронію долі» на Новий рік, нехай дивляться, телеканали бачать рейтинги, вони визначають, що їм показувати, у цьому немає жодного злочину. Давайте зараз не будемо політизувати цього питання і все-таки подумаємо про те, як нам популяризувати українську мову, бо заборонами популяризація точно не буде робитися. Прошу поставити для підтвердження поправку, яка обмежує використання інших мов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 669.

Наполягають на підтвердженні.

«За» – 28.

Рішення не прийнято.

Колеги, повідомляю, у нас на виступи щодо поправок черга стоїть, листи подані з самого ранку. Хто має намір виступити стосовно поправки, наперед повідомте, я буду не між трьома, а між чотирма вибирати.

Поправка 670. Ігор Шурма. Будь ласка.

ШУРМА І.М. Я спеціально для камер цитуватиму, щоб було видно, що я цитую. Юро Мірошніченко, відійди, будь ласка. Стаття 10 Конституції України: «Державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України». А закон гарантує застосування інших мов.

Переконалий, що даний законопроект не відповідає Конституції, а те, що сьогодні відбувається в залі, називається підміною понять. Отими квотами, які передбачені іншим законом, ми сьогодні внесемо великий дисбаланс у правове поле, тому що той закон, який діє в Україні, регламентуватиме певні відсотки квотування, а цей законопроект внесе в інші.

Тому пропоную дану редакцію цієї поправки поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Княжицький, коротко.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, я зараз хочу звернутися до колеги Шверка, до колеги Мороко. Я до колеги Мороко звертаюся – він мене не чує. Ні, не чує. Добре. Вікторія Сюмар.

Учора Комітет з питань свободи слова та інформації просив, щоб усе, що стосується телебачення і радіомовлення, регулювалося профільним законом. Моя поправка про це. Я саме попросив виключити цю статтю, мотивуючи тим, що це має бути у профільному законі. Але «Опозиційний блок» наполягає, що ця норма має бути в законопроекті про мову і ставить цю поправку на голосування для підтвердження.

Тому звертайтеся тоді не до мене, а до «Опозиційного блоку». Якщо ця поправка буде проголосована, то це регулюватиметься не

Законом «Про телебачення і радіомовлення», як ми домовлялися, як рекомендувало Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, а законом про мову.

Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Я ставлю на голосування для підтвердження поправку 670. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Поправка 671. Папієв, будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги! Кажу для стенограми. Ми повідомляли вже і готуємо конституційне подання щодо неконституційності положень цього законопроекту і для того, щоб аргументація ще й була в Конституційному Суді, бо ви знаєте, є вже два рішення Конституційного Суду України, які визнали неконституційними закони України, які приймалися з порушенням процедури.

Мені так і не дали відповіді. Є профільний закон. На підставі якої норми Конституції України ви зараз цим законопроектом не змінюєте редакції профільного закону, а вносите інше тлумачення, інші правові норми до закону, який не є профільним, і фактично робите дуалізм законів? Скажіть, будь ласка, на підставі яких законів суди виноситимуть рішення? Є чинний закон, профільний, яким встановлені квоти. Ви зараз цим законопроектом змінюєте квоти. Президент мав би накладати вето на такий закон, і буде правий, якщо це зробить.

Прожу поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування для підтвердження поправку 671. Комітет її підтримує. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Поправка 672. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, ми не можемо не брати до уваги законів, які діють на сьогодні. Це не лише Закон «Про телебачення і радіомовлення», є ще Закон «Про інформацію», є норма Конституції. Почитайте її дуже уважно: право отримувати інформацію прирівнюється до природного права на пересування громадян. Тому якщо ми вносимо пропозицію, що маємо сусідів і відбувається трансляція, де компактно проживають інші громадяни з іншою мовою – наші українці, вони мають право отримувати на своїй рідній мові ту інформацію, яку дають і держава, і сусідні країни, якщо там їхня материнська мова. Ось про що йдеться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. 30 секунд. Я хотів би, щоб профільний комітет, який готував, вдавався до вивчення рішень Конституційного Суду України, який...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нагадую вам, що концепція змінилася: уже не 30 секунд, а 10.

Це я, Голова Верховної Ради України, відповідальний за організацію роботи Верховної Ради України, змінив. У жодному законі не вказано про 30 секунд, це цілковито входить до моїх повноважень. Ви завжди говорите про повноваження народного депутата. Хочу нагадати, що є права, повноваження і обов'язки Голови Верховної Ради України, відповідно до яких я прийняв рішення.

Отже, я ставлю на голосування поправку 672, вона відхилена комітетом. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Поправка 675. Хто в черзі? Колеги, нагадайте... Писаренко, так?

Поправки 673 і 674 враховані, подивіться уважно.

Тобто поправку Німченко хоче поставити на голосування для підтвердження? Добре. Поправка 673 Німченка, вона врахована.

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі, пане Андрію. Я хочу повідомити, що є, дійсно, враховані поправки, які внесені «Опозиційною платформою – За життя». Я вдячний комісії, комітету, які працювали і бачили те, що

це недолугий законопроект в окремих місцях, і враховано. Тому я знімаю і прошу не ставити на голосування поправки 673 і 674.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 675. Валерію Писаренко, будь ласка.

ПИСАРЕНКО В.В. Так, може, вам навести приклад стосовно того, якщо зараз парламент підвищить квоти на телебаченні, то, напевно, країна отримає зворотний ефект? Якщо сьогодні по телебаченню, коли там є різноплановість, українські телеканали дивляться українці, то в подальшому, якщо там буде все стовідсотково українською мовою і не буде для них іншого продукту, вони його шукатимуть за допомогою Інтернету, через супутник. Тоді побачите, що ви в такий спосіб фактично зруйнуєте українське телебачення. Ось зараз подумайте над цим прикладом. Тобто якщо сьогодні ви не дасте можливості конкурувати телебаченню з Інтернетом, супутником, то фактично ви можете знищити українське телебачення взагалі, бо люди будуть дивитися телебачення через Інтернет і супутник. Тому подумайте ще раз щодо квот.

Прошу поставити на підтримку. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, я маю насправді зауважити, що зараз відбулося грубе порушення Регламенту Верховної Ради України, тому що відхилену поправку має право презентувати лише автор. Я хочу нагадати, що зараз мова йшла про поправку 675 пані Гопко. Наскільки я пам'ятаю, у шановного представника групи «Партія «Відродження» абсолютно інше прізвище. Тому відбулося грубе порушення Регламенту. Мені навіть незручно, що видатний юрист на це пішов. Я сподіваюся, більше такого в нас ніколи не буде.

Нічийх прізвищ я не згадувала. Ми рухаємося далі, і я прошу не порушувати Регламенту.

Наступна поправка 676 Княжицького. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні колеги, саме ця поправка і говорить про те, що обчислення частки пісень або фільмів регулюється не цим законопроектом, а Законом України «Про телебачення і радіомовлення». Вона врахована редакційно. Прошу врахувати її повністю, поставити на голосування для підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Рухаємося далі. Наступна поправка 677. Німченко, вам слово, будь ласка. Ви автор цієї поправки.

НІМЧЕНКО В.І. Шановна пані Ірино...

ГОЛОВУЮЧА. Я ставлю на голосування для підтвердження поправку 676, її представив автор, у повному обсязі. Будь ласка, прошу визначатися.

«За» – 42.

Поправка врахована редакційно.

Поправка 677. Будь ласка, народний депутат Німченко, це його поправка. Не можу ніяк дати слово Шурмі. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі, пані головуюча. Я хочу бути почутим щодо того, що, по суті, це буде не діяльність засобів масової інформації вільна відповідно до ліцензії, а репортажі із зашморгом на шиї. Ось про що йдеться. Просять подивитися абзац частини першої, де зазначено, що покладається обов'язок на суб'єкта, який поширює інформацію. Обов'язок, який не передбачений буде і тією ж ліцензією, тому що так захотіли ініціатори мовного законопроекту.

Це неприпустимо. Є свобода слова. А робота цих органів – це, по суті, реалізація цих принципів щодо свободи слова, інформації в державі. Тому я прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 15 секунд, щоб завершити, будь ласка. А, ви завершили.

Будь ласка, прошу визначатися щодо поправки 677.

«За» – 15.

Поправка відхиляється.

Наступна поправка 678. Я не пам'ятаю, чия зараз черга. Будь ласка, народний депутат Шурма.

ШУРМА І.М. Шановні громадяни України, вкотре наголошую, у статті 10 Конституції вписано: «Державною мовою в Україні є українська мова... Застосування мов в Україні гарантується Конституцією України та визначається законом». Щодо української мови Конституцією не передбачено, оскільки це з точки зору тих конституціоналістів є просто нелогічним. А я вам скажу, що цей законопроект про українську мову потребує підтримки не лише членів комітету, а й залу.

Сьогодні було б, знаєте, як переконливо для людей і для всіх, щоб тут було 226 депутатів – коаліція «Європейський вибір». Скільки вас тут є в залі? Ви якби сьогодні голосували 226 голосами, оце, я розумію, підхід. А так вас завтра чи післязавтра всіх звезуть, як му-тончиків, на голосування, і ви проголосуєте, не знаючи за що. Тому що повносять цілу купу змін, про які говорили, юристи закрутили, вони вміють це робити.

Тому прошу поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар голови комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колего Мороко! Він знову пішов, я хотів до нього звернутися, а тепер до вас ще раз звертаюся.

До мене приходять представники вашої політичної сили і просять, щоб норма щодо регулювання Закону «Про телебачення і радіомовлення» була не в цьому законопроекті, а в Законі «Про телебачення і радіомовлення». Про те саме мене просять представники БПП, дехто з фракції «Народний фронт», з інших політичних сил.

Щоб це зробити, ми врахували поправку Гопко, оскільки норма частини п'ятої вилучена, бо в ній ідеться про детальне галузеве регулювання процедури мовлення, а таке регулювання більш доречним виглядає в галузевому Законі «Про телебачення і радіомовлення».

Ви вдруге ставите поправку про те, що мене просять представники вашої політичної сили. Ви між собою визначіться, будь ласка, щоб потім не було претензій до комітету. Я ще раз на цьому наполягаю. Ви, справді, наполягаєте на голосуванні за цю поправку?

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

У нас немає репліки на репліку під час обговорення. Ви апелювали до голови комітету, він апелював до вас. Тепер я на вимогу народного депутата Шурми ставлю на голосування для підтвердження поправку 678 народного депутата Гопко.

Будь ласка, прошу визначитися. Комітет просить підтримати цю поправку.

«За» – 47.

Наступна поправка 679 – це ваша поправка, вона врахована.

Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Я ще раз хочу сказати, що я вам дуже вдячний за те, що, справді, наша поправка була врахована. Ми виходили саме з того, що неможливо у мовному законі обмежувати громадян в реалізації абсолютно природних прав.

Тому ми приймаємо те, що наші поправки були враховані. Але просимо й далі прислуховуватися і відійти від неконституційних норм цього законопроекту.

Я вдячний і прошу на голосування для підтвердження не ставити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Поправка 681 також Німченка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.І. Вона врахована.

ГОЛОВУЮЧА. Наступна поправка 680 Гопко. Вона не врахована. І ви як видатний знавець Регламенту, такий самий, як пан Писаренко, знаєте, що я не можу вам надати слова, поки у вас не буде прізвище Гопко. А ваше прізвище все-таки не Гопко, а Папієв, я це пам'ятаю (*Шум у залі*).

Ні. Жодної репліки. Я звернула увагу, що прізвище Писаренко – це не прізвище Гопко. Немає порушення Регламенту.

Поправка 681. Є повага до вас і до ваших прізвищ, які ми знаємо і пам'ятаємо.

Наступна поправка 684. Андрій Ілленко, будь ласка, вам слово. Зараз повернемося.

ІЛЛЄНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода». Ця поправка врахована, тому я ні на чому не наполягаю. Рухаємося далі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Рухаємося далі. Наступна поправка 685 Помазанова (*Шум у залі*).
Поправка 682. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. «Опозиційна платформа – За життя». Поправка 681, якою ми попросили виключити, і її враховано. Тут ідеться про те, що необґрунтовано, по суті, виписали норму в законопроекті для людей про те, як співати і що співати, скільки і коли. Це ж треба до цього, як кажуть у нас у центрі України, докотитися, щоб так знущатися з людей. Я вдячний, хоч цю похибку побачили і зрозуміли, мабуть, ці окремі норми все-таки юрист читав.

Тому я прошу не ставити на голосування для підтвердження, а просто констатувати перед громадянами те, що слухні поправки пропонують представники «Опозиційної платформи – За життя», і не один десяток. Прошу прислуховуватися.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Зараз буде коментар голови комітету. Я як головуюча хочу звернутися до «Опозиційного блоку» з тим, що достатньо багато слухних поправок «Опозиційного блоку» враховано під час підготовки законопроекту до другого читання. Ми дуже хочемо, щоб законопроект було якнайшвидше проголосовано і щоб саме в тілі закону залишилися слухні поправки «Опозиційного блоку». Тому ми апелюємо до авторів слухних поправок від «Опозиційного блоку» з проханням щодо врахованих поправок не брати слова.

Будь ласка, коментар голови комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, я хотів, власне, про це попросити. Дякую, шановна пані головуюча. Оскільки відповідно до Регламенту якщо щось не влаштовує, то депутат може ініціювати обговорення

і просити голосувати. Але якщо все влаштовує, це звичайне затягування процесу – розповідати про свої поправки, які вони хороші. Ми їх врахували, давайте рухатися далі і поважати один одного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Якщо буде знайдено такий компроміс, ми будемо всі дуже щасливі. Наступна поправка, щодо якої є бажання... *(Шум у залі)*. Ні, немає у нас компромісу.

Поправка 682. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Пані головуюча, зрозумійте, ми, як ніхто, вбачаємо необхідність компромісу лише тоді, коли вийде законодавець на платформу дотримання Конституції. У поправці передбачено виключити тому, що поклали обов'язки на громадян, які не передбачені Конституцією, обмежили їхні природні права.

Тому я вдячний, що це враховано. Прошу не ставити поправку 682 на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми рухаємося далі. Наступна поправка 683 також була врахована.

Поправка 685. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Поправка 683. Шановна пані Ірино, я вчора казав про іронію, яка тут лунала на всю Україну, що ми там якісь «пустишки» пропонуємо до законопроекту. Ця іронія була від вас, ви пам'ятаєте.

Тому хочу сказати, що це не іронія, а доля людей, їхні політичні та природні права. Ми стоїмо на тому, щоб захистити їхні інтереси. Це стосується мільйонів людей, які обмежуються в правах реалізації їх абсолютно природного права на мову.

Тому я не прошу ставити на голосування для підтвердження, просто констатую той факт, що врахували ті порушення Конституції, що допустили автори цієї хибної норми.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Була апеляція до президії, зокрема до мене. Я сподіваюся, що і пан Німченко, і весь «Опозиційний блок», які багато читають, знають, що найстрашніші речі у світі робляться із серйозними обличчями.

Тому я вважаю, що іронія і самоіронія допомагають зберегти здоровий глузд у цій сесійній залі, взагалі в житті і особливо під час обговорення поправок до дуже серйозного і важливого законопроекту, який ми зараз дискутуємо. Мені видається, що я належу до тих народних депутатів, яка чи не єдина слідкує за ходом розгляду всіх поправок і навіть знає їх суть.

Ми рухаємося далі. Наступна поправка 685, бо щодо поправки 684 уже виступив пан Ілленко.

Будь ласка, слово Папієву.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні телеглядачі, які дивляться нас, я хочу пояснити, що відбувається зараз у залі, щоб люди зрозуміли. Є невігласи, які хочуть всупереч Конституції України та іншим профільним законам України виписати в цьому законопроекті якість свої «хотелки» і реалізувати якісь фобії.

Є Конституція України, у якій записано: «Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України.

В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України». Тобто є норма Конституції України.

Ви в законопроекті всупереч статті 10 Конституції України взагалі вилучаєте згадування російської мови. А це, хочу нагадати, близько 60 відсотків громадян України, які використовують її в побуті. Тому я прошу поставити цю поправку на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, я хочу ще раз закликати всіх, хто бере слово для обговорення конкретної поправки, говорити про конкретну поправку. Ми зараз обговорюємо поправку 685, яка була врахована комітетом, на вимогу народного депутата Папієва. Ця поправка стосувалася такого: «Частину шосту статті 20 вилучити». Навіть цього не пролунало

під час обговорення поправки. Я дуже прошу, щоб ми обговорювали поправку – це буде дотриманням Регламенту. Щоб ми розуміли, що саме має зараз голосувати сесійна зала.

Колеги, отже, комітет врахував поправку Помазанова. Тому зараз я дуже прошу надати слово для репліки пану Княжицькому, і будемо визначатися.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановний колего Папієв, це блок поправок, якими на прохання Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики, що провів велику дискусію з медіа-групами «Інтер», «Україна», *ICTV*, іншими, вилучаються з цього законопроекту ті норми, які регулюють телебачення і радіомовлення. Поправки цих народних депутатів вилучають ці норми.

Ви, виступаючи не по суті взагалі, що є порушенням Регламенту, але наполягаючи на голосуванні про підтвердження, фактично дієте проти прохання Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики після проведення консультацій з великими медіа-групами. Ви, справді, наполягаєте на цій поправці? Добре. Лише потім не треба апелювати до мене і до нашого комітету від інших комітетів. Тому що ви і ваші представники ходять до комітетів і просять одне, а потім вимагають чомусь зовсім інше. Цілком нелогічно для того, щоб затягнути розгляд законопроекту і довести його до абсурду, що вам не вдасться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я прошу визначатися щодо поправки 685. Колеги, комітет просить проголосувати «за». Ця поправка ставиться на голосування для підтвердження. Будь ласка, прошу визначатися. Комітет просить підтримати цю поправку.

«За» – 47.

Поправка 686 народного депутата Княжицького. Вам слово, пане Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Це знову-таки ціла низка поправок. Ми працювали серйозно в комітеті, тому що отримали звернення від Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики.

Незважаючи на те що позиція деякої частини членів комітету, громадських організацій була категорично проти, вони вважали, що саме закон про мову має регулювати мовлення на телебаченні та радіо. Ми погодилися з аргументами профільного комітету, пішли на компроміс і вирішили, що це регулювання здійснюватиметься в Законі України «Про телебачення і радіомовлення». Саме цього стосується моя поправка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

На вимогу народного депутата Шурми ми ставимо її на голосування для підтвердження.

Колеги, просимо підтримати. Поправка 686 була врахована комітетом. Просимо підтримати. Просимо голосувати, це поправка комітету.

«За» – 50.

Поправка 688. Народний депутат Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, ми не пропонуємо зі стелі приймати рішення чи просити голосувати. Ті голосування щодо поправок, виходячи з кількості людей, які перебувають у залі, свідчать про те, що їх підтримує близько 30 відсотків. Тому я хотів би, щоб головуючі чи наша президія, керівництво парламенту (їм видніше із залу) розуміли, що ми слухаємо, як слухаємо, а найцікавіше, хто це слухає. Ми бачимо, що немає кворуму, ми недієздатні з точки зору права, і тому це є підставою для визнання таких дій недієздатними, а якщо в кримінальному ракурсі, неосудними. Може, не треба знущатися, давайте чи змінювати форму, чи діяти чітко за Регламентом і за Конституцією, які зобов'язують бути тут присутніми мінімум 226 народних депутатів.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую.

Прошу визначатися щодо цієї поправки. Комітет її відхилив.

«За» – 13.

Поправка 689.

Будь ласка, народний депутате Німченко, вам слово.

НІМЧЕНКО В.І. Є якась надія (думаю, що не остання, надія взагалі не повинна вмирати) на те, що ми будемо почуті, оскільки зразу враховано аж три наші позиції. Я хочу сказати, що коли ми подавали наші пропозиції до цього законопроекту, то брали до уваги норми статті 13 Закону «Про національні меншини в Україні», яка передбачає, що громадяни, які належать до національних меншин, вільні у виборі обсягу і форм здійснення своїх прав за мовною ознакою, реалізують їх особисто, а також через відповідні державні органи та створювані громадські об'єднання, у яких вони беруть участь і використовують виключно свою мову і за це не несуть жодної відповідальності.

Тому я хотів би сказати, що примушення громадян у будь-який спосіб, як це передбачається, до відмови від своєї національності не допускається. Саме про це йдеться в цьому законопроекті, де покладається обов'язок заборонити, по суті, розмовляти рідною материнською мовою.

ГОЛОВУЮЧА. Рухаємося далі. Поправка 692. Севрюков, будь ласка.

СЕВРЮКОВ В.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Дякую за надане слово. Я хочу сказати з приводу статті 20 законопроекту, яку ми тут обговорюємо. Миколо Леонідовичу, ось ви кажете, що зараз «збиваються» поправки. Ми бачимо, хто розуміє, про що йдеться, що цим самим вони повертаються до законопроекту. А що ви зробили в комітеті? Ви їх перекинули до профільного Закону «Про телебачення і радіомовлення», так як і просив Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики. Але деякі пункти, особливо ті, що стосуються квот і цифр, усе-одно лишаються в цьому законопроекті. Ви знаєте позицію нашого комітету. Це не тому, що якісь медіа-групи на когось впливають і когось про щось просять. Справа в тому, що регулювання для медіа все-таки, на думку більшості членів комітету, має бути в єдиному профільному Законі «Про телебачення і радіомовлення». Саме це обговорення і ці складності, які тут, у залі, лише підтверджують мою думку, що це має бути саме так.

Крім того, зараз ми розглядаємо в комітеті новий законопроект про аудіовізуальні послуги (це наше зобов'язання перед угодою з Європою), який ми маємо наприкінці цього року, навіть до кінця літа, прийняти.

Тому я буду все-таки наполягати...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

На вимогу народного депутата Севрюкова ми ставимо поправку, яка була врахована комітетом редакційно в повному обсязі. Прошу визначатися.

«За» – 15.

Поправка залишається в редакції комітету.

Будь ласка, вимагає слова голова комітету, який не відреагував на звернення до нього пана Севрюкова. Прошу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Колего Севрюков, так, щоб було зрозуміло всім присутнім у залі. Насправді, у цьому законопроекті і зараз регулюється лише відсоток української мови, усе інше ми включили до Закону «Про телебачення і радіомовлення». Ми готові повністю врахувати поправку Сюмар, про яку говорили. Але представники «Опозиційного блоку» повернули назад до цього законопроекту те, що ми за домовленістю з вами і з тими ж медіа-групами виключили. Тобто це ускладнить нашу роботу наприкінці під час прийняття законопроекту. Я лише це хотів сказати і попросити тих представників, які дуже часто не розуміють, що творять, щоб вони зрозуміли, що роблять.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Рухаємося далі. Народний депутат Німченко щодо поправки 695. Це його поправка, вона була врахована, але він вимагає слова. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановний доповідачу, я вкотре до вас звертаюся: давайте без цієї риторики, без повчальних тез та ідентифікації доповідачів чи виступаючих народних депутатів. По-перше, ви не маєте на це права, а по-друге, це виглядає дуже смішно, коли доповідач, який повинен не мати жодних сумнівів, навіть більше, ніж англійська королева, вдається до таких засобів.

Пане Миколо, ви ж нормальна, освічена людина за рівнем, не вдавайтеся до такого. Є назва, прізвища, якщо ви щось хочете сказати.

А що стосується цієї поправки, то поставте її на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, це поправка народного депутата Німченка, вона була врахована комітетом, автор вимагає поставити її на голосування для підтвердження.

Зараз коментар голови комітету Княжицького, який шокований таким проханням автора. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, я просто до кінця не розумію. Колего Севрюков, колего Червакова, це те, що ми з вами обговорювали. Ця поправка врахована, норми частини сьомої виключені, оскільки в ній ідеться про детальне галузеве регулювання процедури мовлення. Таке регулювання більш доречним виглядає в галузевому Законі «Про телебачення і радіомовлення», але зараз сам автор цієї поправки просить поставити її для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Регламент не передбачає якихось інших дій, окрім поставити поправку 695 на вимогу пана Німченка на голосування для підтвердження.

Потім я надам слово вам, пані Олю, я все бачу.

Будь ласка, прошу визначатися (*Шум у залі*). Я надам слово їй щодо наступної поправки пана Німченка. Вона просить уже давно слова.

«За» – 35.

Пане Німченко, ви бачите, коли прогресивна ваша поправка – 35 депутатів проголосували «за». Але ви вбили своїми руками, як у Гоголя, розумієте, ваше дитя – поправку 695. Нам прикро.

Поправка 696 пана Німченка. Вимагає слова пані Червакова щодо цієї поправки.

Будь ласка, пані Червакова.

ЧЕРВАКОВА О.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Я хотіла б відреагувати на слова Миколи Леонідовича щодо того, що виключається із законопроекту, там

повертаються попередні норми. Я хочу ще раз нагадати, що для стенограми під час розгляду законопроекту в першому читанні було домовлено про те, що стаття 20 з цього законопроекту буде викладена у чинній редакції статті 10 Закону «Про телебачення і радіомовлення», тобто ми зараз фактично маємо... Просто я хочу, щоб це пролунало для стенограми і щоб всі згадали про це, що ми маємо зараз справу з тілом законопроекту, який був прийнятий у першому читанні саме з такою умовою, що стаття 20 викладається в редакції статті 10 Закону «Про телебачення і радіомовлення».

Тому я думаю, що, можливо, коли ми будемо повертатися до цього питання вже під час фінального голосування, то можемо підняти стенограму першого читання, і там буде все...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна пані Олю.

Ви не наполягаєте на голосуванні.

Наступна поправка 697 пані Гопко. Щодо цієї поправки наполягає на слові пані Червакова. Прошу.

ЧЕРВАКОВА О.В. Дякую. Я хотіла б ще раз висловити і нагадати позицію комітету. 13 жовтня минулого року вступили в дію мовні квоти на телебаченні – 75 відсотків. Я зараз тримаю звіт засідання Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, який відбувся, до речі, минулої середи (тиждень тому), і ось тут інтегральні показники моніторингу Національної ради з питань телебачення і радіомовлення телеканалів: виконуються квоти 99 відсотків, 93 відсотки. Тобто голова Національної ради, виступаючи перед нами, констатував, що мовна квота і так перевиконується. Щоб перерегулювати це питання, немає жодного сенсу і змісту. Крім того, як вважають наш комітет і представники галузі, – це внесе хаос і нестабільність у галузь.

Тому я дуже дякую профільному комітету, що ви пішли назустріч не...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступна поправка 698 Німченка. Комітет її врахував, але на виступі щодо неї наполягає Червакова. Будь ласка.

ЧЕРВАКОВА О.В. Прошу поставити на голосування для підтвердження попередню поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Слово надається пану Німченку щодо поправки 698. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Було прохання поставити на голосування для підтвердження поправку 697.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, вона наполягає, щоб їй надали слово щодо поправки 698. Будь ласка (*Шум у залі*). Не наполягаєте на ній? Тобто і ви розбалансовуєте законопроект, я правильно розумію, пані Олю? Молодець, давайте.

Я ставлю на вимогу пані Червакової для підтвердження поправки 697. Ця поправка була врахована комітетом, пані Червакова. Комітет просить проголосувати «за». Прошу визначатися.

«За» – 43.

Поправку відхилено.

Поправка 698. Слово має пан Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Поправка 698 стосується співвідношень під час отримання інформації. Дуже прикро, що хтось біг попереду потяга чи поставив воза попереду коня. Подивіться, до чого ми прийшли. Ми з нашими колегами порушуємо питання, що не треба так зарегулювати всі питання про мову. У нас є інші закони, які регулюють це питання: «Про інформацію», «Про телебачення і радіомовлення». Але в основі повинні лежати статті 10 та 11 Конституції України. Прочитайте їх, не плюндруйте норми Конституції України в мовному законодавстві. Я дуже просив би доповідача, головуючого почути...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Німченко не наполягає на поправці.

Наступна поправка 699 Німченка, її також враховано, але він вимагає слова. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Я не вимагаю слова, але хочу сказати єдине. Шановні колеги, подивіться: підряд ідуть враховані поправки. Якою

мірою їх враховано? Це свідчить про недолугість внесеного законопроекту. Під час доопрацювання законопроекту ці норми можна було вилучити з тіла законопроекту. Якщо ви добре прощупаєте тіло законопроекту – виявите зляжкісні пухлини, можливо, й доброякісні. Поставте діагноз. Тут є медики, учора ми чули про них.

Подивіться на тіло законопроекту. Куди ви приведете наше суспільство? Я думаю, що...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступна поправка 702. Слово має народний депутат Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Дану поправку враховано. Ми узгодили, що регулювання здійснюватиметься в Законі «Про телебачення і радіомовлення».

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступна поправка 703 народного депутата Писаренка. Слово має народний депутат Писаренко. Будь ласка (*Шум у залі*). Поставимо потім на голосування, я надала слово Писаренку.

ПИСАРЕНКО В.В. Щодо поправки 703. Певні моменти і обмеження автори законопроекту хочуть зафіксувати, а певні – віднести до інших законів. У цьому законопроекті ми пропонуємо зафіксувати виключення щодо квот.

До речі, я також спілкувався з представниками телерадіокомпаній, які сказали, що не все те, що вони просили врахувати в цьому законопроекті, враховано. Тому ми пропонували, щоб у нас були певні виключення, які давали б можливість телерадіокомпаніям працювати більш вільно на ТВ-просторі. Ще раз хочу зазначити, що збільшенням квот у цьому законопроекті ви вб'єте українське телебачення. Дивитимуться Інтернет, супутникові телеканали, а ви залишитеся з телевізором, який ніхто не дивитиметься.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар голови комітету щодо відхиленої поправки.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це поправка до статті 8, яку ми раніше вилучили, тому що це регулюватимемо в Законі «Про телебачення і радіомовлення», як просив профільний комітет. Я не розумію, що тут коментувати, ніяких квот ми тут не вводимо, нічого такого не робимо?
Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Шановні колеги, прошу визначитися щодо поправки 703 народного депутата Писаренка. Комітет її відхилив.

«За» – 8.

Дякую.

Шановні колеги, комітет врахував поправки з 704 по 708 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Але пан Німченко наполягає надати йому слово, задля того щоб презентувати ці поправки. На виступ відводиться 2 хвилини. Далі ми підемо на перерву. Я на 1 хвилину продовжую нашу роботу. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Пані Ірино, я не розумію, чому ви надали мені 2 хвилини на презентацію цих поправок? Лише здогадуюся, що за цим стоїть. Але питання полягає в іншому: саме в цих поправках від «Опозиційної платформи – За життя» ми не поділяємо на індивідуальні ініціативи та ініціативи нашої політичної сили, ми обстоюємо інтереси народу і стоїмо на засадах конституційних законів.

Тому враховані поправки стосувалися саме телерадіомовлення. Була спроба запровадити такі контрольні функції, які, по суті, унеможливили б реалізацію їхніх ідей, намірів у рамках, встановлених нормою Конституції щодо поширення інформації для населення.

Саме цими поправками, які враховано, ми стверджуємо право українців та національних меншин, які проживають в Україні, на отримання інформації.

Виходячи з того, що на сьогодні є закон, який захищає інтереси цих людей, і їх ніхто не скасував, завідомо виходити на розгляд питання, щоб покладати зобов'язання на всі джерела донесення інформації, це є протиправним, антиконституційним, по суті, наступом на свободу слова. Оце закладено в цих нормах.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Хочу нагадати, що дані поправки було враховано. Моя позиція базувалася виключно на турботі про вас: щоб під час перерви ви встигли попиту кави.

Шановні колеги, ми розглянули поправку 709 народного депутата Княжицького. Оголошується перерва на 30 хвилин. Після перерви прошу всіх депутатів повертатися до сесійної зали, ми продовжимо розгляд поправок, внесених до проекту Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Дякую.

(Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершений. Прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів та голову профільного комітету до залу. Прошу депутатів підготуватися до роботи. Прошу авторів поправок підготуватися до обговорення.

Запрошую на трибуну голову Комітету з питань культури і духовності Княжицького Миколу Леонідовича.

Хочу нагадати, що до перерви ми завершили розгляд поправки 709. Продовжуємо розгляд з поправки 710 Німченка.

Прошу ввімкнути мікрофон народного депутата Німченка. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, нас взагалі залишилося: один, два... Більше я не бачу, на тих дробах не розуміюся. Я хотів би, щоб це бачили і головуючі, що це в нас, по суті, цирк на дроті, а розглядається такий важливий законопроект.

Це я стосовно того національного патріотизму, який у нас є і покладений на вівтар порушення Конституції. Те, що виключили цю норму, яку ми просили виключити з тіла мовного законопроекту, дуже добре. Водночас це не змінює того принципу правового нігілізму, який взяв за основу законодавець під час прийняття цього важливого законопроекту. Тому я хотів би ще раз звернутися, користуючись тим, що тут є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

НІМЧЕНКО В.І. Зайдіть не в тіло законопроекту, а в тіло Конституції, пане головуєчий. Подивіться на зал і подивіться, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Вона врахована. Ні.

Поправка 712 відхилена. Увімкніть мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановний пане головуєчий, я хотів би, щоб ви прискіпливіше подивилися на статті 10 і 11 Конституції України, у яких ідеться про українську націю, а не українців. Українська нація – це багатонаціональна держава. І саме тому Конституція гарантує і захищає мови національних меншин. А мова апріорі українська є державною. Це виписано в Конституції як норма прямої дії. Тому вказувати «функціонування української мови як державної» – це ні з точки зору здорового глузду, ні з точки зору права, ні тим паче з точки зору філології не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування поправку 712. Вона комітетом відхилена. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправка 715. Не наполягає.

Поправка 716. Не наполягає.

Поправка 717. Не наполягає.

Поправки 713 і 714 враховані, пане Німченко. Вони не потребують голосування. Увімкніть мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Це ж моє право, пане головуєчий, давайте не обмежувати. Ми дуже хотіли б, щоб цей законопроект швидше розглянули і виправили ті помилки, які, на жаль, у ньому є.

Але я хочу сказати щодо того, як запропоновано в законопроекті поширення засобів масової інформації. Уже дійшло до мети і до ідеології. Подивіться, мовний законопроект передбачає можливість і принципи формування та поширення ідеології влади, а не ідеології інтересів суспільства. То я хотів би, щоб ви все-таки прислуховувалися.

Ми вдячні, що тут врахована позиція «Опозиційної платформи – За життя», що в основі повинні бути інтереси громадян, інтереси української нації, а не одна якась ідеологія, виходячи з Конституції, щодо плюралізму думок та ідеологій різноманітності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я на голосування не ставлю, бо вони враховані. Ми дочекалися, що соратники Медведчука в залі Верховної Ради України говорять про інтереси української нації.

Поправку 718 Німченка відхилено.

Автор поправки 715 є в залі? Будь ласка, Княжицький. Він перший, хто має право на виступ.

Я наголошую ще раз, першочергове право на виступ щодо поправки має автор цієї поправки. Якщо він відмовляється, тоді хтось інший.

Будь ласка, Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Під час обговорення комітет врахував, що частка передачі, яка має бути адаптована мовою жестів, повинна визначатися іншим законом. Тобто ця поправка про те, що мовлення жестовою мовою має визначатися іншим законом. З огляду на пункт 13 зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради варто зазначити, про який ідеться закон. Тож перед голосуванням, якщо парламент підтримає, затверджена комітетом редакція частини п'ятої статті 24 буде уточнюватися шляхом зазначення, що мова йде про спеціальний закон, який регулює права жестомовних осіб. Тому фактично вона врахована лише частково, а я просив би її врахувати повністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за те, щоб врахувати поправку 715 повністю, прошу проголосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Поправка 716. Шурма. Будь ласка.

ШУРМА І.М. Шановні громадяни України, зачитую Конституцію України: «Стаття 10. Державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування

української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України...».

Законом визначається лише застосування мов національних меншин. А відтак кожна поправка, яка сьогодні вноситься до залу, повинна бути не результатом голосування на засіданні комітету, а результатом голосування в залі. Це є наслідком того, що ми не провели реформи парламенту відповідно до рекомендації місії Кокса. Якщо ми хочемо, щоб це було не вузькокомітетське рішення, а парламенту, давайте поставимо на голосування для підтвердження. Було б дуже добре, якби сьогодні було 226 членів правлячої коаліції «Європейський вибір», і вони підтримали ці зміни до законодавства, які вносяться депутатами. Ось давайте зараз подивимося за результатом, скільки людей з правлячої коаліції підтримують цю поправку, у тому числі і мій один голос. Прошу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 716 для підтвердження. Хто підтримує, прошу голосувати. Комітет її підтримує.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Поправка 718 Німченка. Я вже оголосив. Будь ласка, Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Вибачте, шановний головуючий, народний депутат Шурма реалізує своє право.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я надам йому слово після вас. Я вже оголосив.

НІМЧЕНКО В.І. Тоді, будь ласка, відновіть мені час.

Шановні колеги, ми просимо цю норму, про яку йдеться, виключити взагалі, як і попередні норми статті 20 мовного законопроекту.

Крім обов'язків, він нічого не надає громадянам у сенсі отримання інформації. Але ці обов'язки покладаються на тих, які поширюють цю інформацію, на тих, які отримують ліцензії, з якими...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

НІМЧЕНКО В.І. ...працює в цій сфері, і обмеження їх прав взагалі є неприпустимим.

На жаль, ви мені не відновили час, пане головуєчий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ви безкінечно говорите, маєте багато часу.

Отже, ставлю на голосування поправку 718, комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Поправка 717. Шурма, будь ласка.

ШУРМА І.М. Шановний Андрію Володимировичу, якби всі ходили на роботу в зал, як Шурма, у вас не було б ніколи проблем з повторними голосуваннями. Але я хочу вам сказати про одну річ. Знаєте, у нас є такий колега – депутат Довгий. Коли з нього знімали депутатську недоторканність, то головною причиною було порушення норм Регламенту. То я хочу наголосити, що в мене є право, гарантоване Конституцією, щодо моїх думок.

Наголошую щодо цієї поправки. Стаття 10 Конституції: «Державною мовою в Україні є українська мова». І сьогодні, коли ми розглядаємо базовий для України законопроект про українську мову, навіть якщо він не вписується в тіло Конституції, тут мали б бути люди (226 як мінімум) і показати свою єдність голосуванням. Це ж просто ганьба, коли ми говоримо про українську мову, а в залі нікого немає з правлячої коаліції. Люди добрі, ви за українську мову чи відсутні? Покажіть своїм голосуванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 717. Хто за те, щоб врахувати її повністю. Прошу голосувати.

«За» – 29.

Поправка 720. Німченко.

Поправка 721...

НІМЧЕНКО В.І. Німченко живий, є. Шановний доповідачу, я хотів би сказати про те, що наші виступи, пропозиції і сподівання спрямовані на врегулювання мовного питання як базового закону для

державності. Тому викликає подив відповідальність і свідомість народних депутатів, а ще більше нашого керівника, який зобов'язаний забезпечувати вимоги Регламенту і казати про те, що народні депутати розписалися там десь у журналі, вони є... Про це ми чули від Голова-того, що фізично він є, а юридично немає. А сьогодні юридично є, а фізично немає. То що ми робимо?

Я прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 720 відхилено, її не може ставити на голосування для підтвердження.

Отже, ставлю на голосування поправку 720. Комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 724. Не наполягає.

Поправка 721. Брензович, будь ласка.

БРЕНЗОВИЧ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, пане Голово. Статтю 21 викласти в такій редакції: «Друковані засоби масової інформації України видаються державною мовою або будь-якою іншою мовою».

Звертаю увагу колег і всієї громадськості, що відбувається безпрецедентне у практиці європейських держав, брутальне порушення прав національних і мовних меншин, і не лише. Порушуються такі провідні принципи захисту прав людини, як принцип рівного ставлення та рівних можливостей. Така юридична норма порушує також і правило рівної конкуренції на ринку друкованих засобів масової інформації та рівності у праві на вільне поширення та доступу до інформації. Для уникнення цього наполягаю на голосуванні моєї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ця поправка врахована частково. Автор наполягає, щоб вона була врахована повністю.

Хто за те, щоб поправку 721 врахувати повністю, прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 724. Не наполягає.

Поправка 725. Не наполягає.

Поправка 726. Не наполягає.

Поправка 727. Не наполягає.

Поправка 728. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Я вдячний попередньому промовцю. Шановні колеги, давайте ми побачимо нашу українську націю, давайте ми побачимо людей. В інтересах кого ми повинні працювати? Що ще не зрозуміло? По-перше, ми другий тиждень кажемо про те, що плюндрується, принижується честь і гідність усіх національностей, по-друге, що хтось вигдав, що є загроза українській мові як державній. Покладіть це на стіл, щоб ми бачили.

Ми бачимо лише єдине: що кожна норма зобов'язуючого характеру, забороняюча національним меншинам реалізувати своє абсолютне природне право, про що зараз казав мій колега. Тому ми, виходячи з цього, і вносили зазначену поправку до законопроекту. Я прошу звернути увагу на ту обставину, що відбувається тотальне порушення приписів Конституції, по суті, можна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 728. Комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 729. Не наполягає.

Поправка 730. Не наполягає.

Поправка 731. Не наполягає.

Поправка 732. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. У цій поправці йдеться про державну мову в друкованих засобах масової інформації. Це повсякденне життя людей. Те, що виписано в цьому законопроекті, пов'язане з прямим

втручанням на державному національному рівні щодо введення норми зобов'язуючого характеру стосовно ретрансляції та поширення інформації, забувши при цьому наявність у нас української нації десятки мільйонів людей, які мають свою мову і природне право на захист і на гарантію, як це сказано у частині третій статті 10 Конституції України. Ми не розуміємо, чому плюндрують Конституцію. Я хотів би звернути на це увагу і підтримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 732. Комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 733. Не наполягає.

Поправка 734. Не наполягає.

Поправка 735. Не наполягає.

Поправка 736. Увімкніть мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я вкотре акцентую увагу на тому, що цей проект – це, по суті, інструкція тотального «сыска», тотальних слідчих дій за діяльністю цивільного характеру, за діяльністю друкованих засобів масової інформації, у тому числі вже закінчується тим, що на керівників покладаються якісь обов'язки, які не можуть бути апріорі передбачені ані трудовим законодавством, ані умовами цього трудового договору. Ідеться про наявність ліцензії, яку вони реалізують.

Тому ми просимо поставити на переголосування і врахувати нашу пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 736. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 737. Не наполягає.

Поправка 738. Не наполягає.

Щодо поправки 737 Червакова. Будь ласка.

ЧЕРВАКОВА О.В. Шановні колеги, я хотіла б висловити позицію автора поправки, мого колеги Сергія Березенка. Вона полягає в тому, щоб робити все-таки поетапно. Так само, як на телебаченні й на радіо ми запроваджували квоти, щоб запроваджувалася поетапна українізація друкованих засобів масової інформації.

Ми вважаємо (і це позиція багатьох членів нашої фракції), що насправді примушувати бізнес друкувати ті примірники, які не будуть розкуповуватися, це нонсенс і тиск на бізнес, особливо в умовах, коли зараз переважна більшість читачів користується он-лайн, коли друковані засоби масової інформації і так не дуже добре почуваються. Ми не можемо накладати на них такий тягар.

Крім того, ми все одно розуміємо, що вони не друкуватимуть такої кількості примірників, а це прямий шлях до корупції, щоб вони діставали за гроші довідки, що вони надрукували цей наклад, а насправді такого не буде.

Тому я прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Княжицький, коротко.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановна колего Червакова, поправка 737 про інше. У ній мовиться про те, що в кожному місці розповсюдження друкованих засобів масової інформації має бути не менше 50 відсотків україномовної преси. І це не є якась драконівська норма. Вибачте. Нас критикують за те, що замало назв, тому що коли приходиш до кіоску і немає жодної української газети, це сором. Причому це відбувається як на заході, так і на сході. З пресою в нас взагалі катастрофа. Ця норма про це. У нас така норма є, а колега Березенко, який зараз відсутній, хотів її скасувати. Комітет цю норму не підтримав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ні.

Отже, поправка 738. Не наполягає.

Поправка 739. Мусій, будь ласка.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одноmandатний виборчий округ № 124, Львівська область, самовисуванець). Шановний голово комітету! Моя поправка стосується саме зміни вашої норми, яка була записана в початковій редакції: 50 відсотків щодо наявності україномовних друкованих засобів масової інформації, точніше, видань, у місцях їх розповсюдження. Адже не є великим секретом, що насправді навіть у місті Києві дві третини, а якщо не 90 відсотків, навпаки, чомусь російських, а не іншомовних, не англомовних, не кримськотатарськомовних, не корінних народів, не національних меншин. У нас чомусь домінуюча одна меншина – московська.

Тому я все-таки наполягаю, враховуючи перепис населення України, що в нас 89 відсотків – це українці, нехай українці мають змогу читати своєю рідною мовою, а не російська пропаганда вбухує в їхні мізки московську свою п'яту колону.

Тому є абсолютно слушною зміна цієї поправки. Ну, можливо, не 90 відсотків, а, можливо, як було перед тим – 75, але це потрібно збільшити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Княжицький, коротко.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановний колего, ви бачте, які різні думки в залі. Ваша думка слухна, я проголосую за вашу поправку зеленою кнопкою і закликаю всіх це зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 739. Голова комітету закликає проголосувати «за». Голосуємо.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 740. Не наполягає.

Поправка 741. Не наполягає.

Вибачте, поправка 740 народного депутата Тарути. Його немає в залі, вона відхилена.

Поправка 741. Не наполягає.

Поправка 742. Не наполягає.

Поправка 743. Не наполягає.

Поправка 744... Яка? Поправка 743. Так, Лесюк, будь ласка. Я чую вас. Будь ласка.

ЛЕСЮК Я.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Пане Миколо, я прошу пояснити логіку, чому поправка 743 відхилена.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Комітет вирішив, що якщо видавник бажає видавати газети і журнали не українською мовою, він має друкувати такий самий тираж українською. З'явилася цифра 50 відсотків. Тому поправка відхилена, оскільки комітет мав намір створити рівні умови для таких мов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ставлю на голосування поправку 743. Комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 744. Увімкніть мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, тут мотивація наводилася з того приводу, що, дійсно, незрозуміло, що робиться. Тому ми просили, щоб усе-таки врахували нашу пропозицію. Поставте, будь ласка, на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 744. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 745. Не наполягає.

Поправка 746. Не наполягає.

Поправка 745? Добре, добре. Поправка 746 після 745. Будь ласка, Лесюк щодо поправки 745.

ЛЕСЮК Я.В. Пане Миколо, розумієте, виходить постійно якась казуїстика. Враховано редакційно. Поясніть мені, що з цього, що ми писали (там два абзаци) – враховано редакційно, а що не враховано

редакційно? Будь ласка, ваша логіка. Може, я за такого, так би мовити, спілкування з вами, врешті-решт, зрозумію логіку вашого підходу до мови.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У абзаці частини першої вона врахована повністю з уточненням: йдеться не про 70, а про 50 відсотків накладу, які мають видаватися українському мовою. Я пояснював це щодо попередньої вашої поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, я ставлю на голосування поправку 745. Комітет врахував її частково. Автор наполягає, щоб вона була врахована повністю. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Поправка 746. Будь ласка, Червакова.

ЧЕРВАКОВА О.В. Я зразу кажу, що не буду ставити її для підтвердження. Я хочу лише від голови комітету отримати пояснення. Микола Леонідовичу, цю поправку подали члени, зокрема, нашого комітету Вікторія Сюмар та Григорій Шверк, і нею передбачено доповнити статтю 21 законопроекту частиною п'ятою: «В окремих випадках видання друкованих засобів масової інформації, зареєстрованих в Україні, може здійснюватися офіційними мовами Європейського Союзу».

Я бачу, ви пишете, що ця поправка врахована в редакції комітету, але в правій колонці я не бачу, щоб були зазначені мови Європейського Союзу. Як на мене, зазначення такого в законодавстві могло б дати дуже позитивний сигнал нашим європейським партнерам.

Ви пишете, що вона редакційно врахована. Скажіть, будь ласка, як саме вона врахована редакційно? Мені видається, що ні.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, вона врахована. Можна друкувати не в окремих випадках, а взагалі друкувати засоби масової інформації офіційними мовами Європейського Союзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 747... Ні, щодо цієї поправки вже був виступ.

Поправки 747, 748, 749.

Поправка 750. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Поправку 747, будь ласка, на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 747. Комітет її підтримує. Прошу голосувати. Хто за те, щоб врахувати її повністю, прошу голосувати.

«За» – 40.

Рішення не прийнято.

Поправка 749. Тіміш, будь ласка.

ТІМІШ Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Я не вимагатиму ставити для підтвердження, тому що в редакції комітету щось таке позитивне збереглося. У мене запитання до пана Княжицького. Пане Княжицький, я вже вдруге ставлю вам це питання: з якої країни ви черпаєте, скажемо так, матеріал для цього законопроекту? Я проаналізував усі країни Європейського Союзу, і до мов національних меншин там ставляться просто ідеально. До речі, наші об'єднані територіальні громади, які зараз утворюються, до складу яких входять україномовні, польськомовні, румуномовні угорськомовні громади, вивчають досвід Словенії, Польщі, Румунії. Навіть до Естонії їздять і вивчають такий досвід.

На мою думку, втрачається елемент толерантності і порушуються конституційні права в деяких статтях цього законопроекту. Прокоментуйте, будь ласка.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.І. Шановний колего, насправді ми розширили вашу поправку, тому що ви пропонували розповсюджувати газети мовами Європейського Союзу в місцях компактного проживання національних меншин, а ми це взагалі не обмежуємо. Очевидно,

в місцях компактного проживання також можна. Тобто ми зробили ліберальнішу норму, ніж в будь-якій з тих країн, про які ви говорите. Якщо порівнювати нашу ситуацію з іншими, у мене до вас відповідне запитання, хоча воно риторичне. Яка ще країна страждала понад 300 років колонізації, як Україна? Яка ще країна пережила Голодомор, де мільйони людей було винищено, як Україна? Яка країна пережила великий терор так, як Україна? Яка ще країна мала дисидентів, які гинули в таборах, як Україна? Жодна. Тому і наше законодавство має бути таким, яке відновить нарешті нашу справжню, сильну незалежність і ніколи не дозволить принижувати, ані українців в Україні, ані представників національних меншин, які страждали від цих злочинних режимів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 748. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Я перепрошую, поправку 748 я просив поставити на голосування для підтвердження. Ви почитайте, про що йдеться. У нас надано право, виділена національна меншина – кримськотатарський народ. Так, правильно, так, вони компактно проживають, так, їм надано право як національним меншинам або корінному народу. То скажіть, будь ласка, а де ж румуни, а де білоруси, а де інші громадяни, де росіяни, які також компактно... *(Шум у залі)*. Є національні меншини, не треба тут кричати. Давайте підходити уніфіковано. Є поняття «загальна норма, принцип» щодо захисту інтересів мов національних меншин – так свідчить європейська практика і норми міжнародного права. То що ми тут робимо? Чим відрізняється білорус, компактно проживаючий? Чим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ставлю поправку 748 на голосування. Вона врахована частково. Хто за те, щоб врахувати її повністю, прошу голосувати.

«За» – 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 750. Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, на продовження того, що я сказав. Ті, які сидять у залі, тут підсвистували, підхлопували. Ви почитайте і вдумайтеся, про що йдеться. Тут порушується питання про націю. Ми відповідаємо за те, чи будуть вони жити в мирі і в злагоді. Ми просимо виключити всі норми, які є в цій статті, щодо мови, де стосується питання зобов'язуючого характеру, де держава нав'язує, якою мовою кому говорити і скільки, причому ігноруючи статтю 10 Конституції України. Я вам скажу, тут на «грани кваліфікуючих диспозицій» зрада національних інтересів національної України. Ось про що йдеться.

Тому коли ми ставимо питання про те, що необхідно виключити ці положення, які хоч на йоту зазіхають на свободи, це є неприпустимим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 750. Комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 752. Увімкніть мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Виходячи з тих самих позицій, законодавець поділив на суб'єкти розпорядчі функції, які несуть за своєю діяльністю нав'язування латентним засобом і покладають обов'язок виконувати ці норми мовного закону, ігноруючи, що це на шкоду мовам національних меншин. Це неприпустимо. Тому, виходячи з цього, ніхто не може зобов'язувати і тим паче контролювати, виписувати правила щодо абсолютних природних прав громадян України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 752. Комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 753. Брензович, будь ласка.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Дякую, пане Голово. Пропонуємо статтю 22 викласти в такій редакції: «Видання і розповсюдження книг в Україні здійснюється державною та будь-якою іншою мовами. Держава

сприяє виданню та розповсюдженню творів української літератури, перекладу українською мовою іншомовної літератури». Решта тексту статті 22 виключити.

Запропонована комітетом формула, відповідно до якої ця очевидна дискримінаційна норма не поширюватиметься на видання, які здійснюються за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів відповідно до закону щодо порядку реалізації прав корінних народів і національних меншин України, абсолютно не розв'язує проблеми, бо таких видань обмаль або зовсім немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Миколо, коротко.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Запропонована комітетом редакція норми не забороняє видавати і розповсюджувати книги будь-якою іншою мовою, крім української. Разом з тим, законопроект передбачає обов'язкову частку видань, яка має друкуватися і розповсюджуватися державною мовою, у розмірі 50 відсотків. Оскільки автор поправки пропонує вилучити із законопроекту таку обов'язкову частку, ця поправка була відхилена комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 753. Комітетом вона відхилена. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 754. Мусій, будь ласка.

МУСІЙ О.С. Сокальщина, Червоноград, виборчий округ № 124. Шановний голову комітету, поясніть мені, будь ласка, звідки з'явився в колонці до другого читання абзац другий частини першої, там, де ви пишете про державний бюджет, на що не поширюється, насправді роблячи такий закон знову під мови національних меншин. Ви ж говорили, щодо мов національних меншин буде окремий закон, який це регулюватиме. Мало того, з поправки 753 по поправку 761 жоден депутат і комітет не подав зміни до частини першої. Це як називається: маніпуляція чи несвідомо, чи?.. Прошу виключити абзац другий, як такий, який не подали народні депутати до другого читання.

А щодо відсотків, прошу врахувати мою поправку, яка передбачає збільшення кількості відсотків українських видань під час відповідного видання. Дайте пояснення, звідки взявся там...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Комітет має право викладати поправки редакційно, це є редакційне видання поправки. Ця частина звучить так: «Видавець, внесений до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції, зобов'язаний видавати державною мовою не менше 50 відсотків усіх виданих ним упродовж відповідного календарного року назв книжкових видань.

Ця вимога не поширюється на видавничу продукцію, видану кримськотатарською мовою, іншими мовами корінних народів чи національних меншин України за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів відповідно до закону щодо порядку реалізації прав корінних народів, національних меншин України».

Ви пропонували у своїй поправці збільшити обов'язкову частку видань державною мовою з 50 до 80 відсотків. У комітеті з цього приводу були, справді, довгі дискусії. Оскільки деякі депутати пропонували взагалі виключити ці норми, і зараз колега Брензович також пропонував повністю виключити цю норму, як ви чули, була відповідно схвалена така позиція і є посилання на спеціальний закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягають на голосуванні, так? Ставлю на голосування поправку 754. Комітетом вона відхилена.

Хто за те, щоб її підтримати, прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Поправка 755. Не наполягає.

Поправка 756. Не наполягає.

Поправка 757. Не наполягає.

Поправка 758. Не наполягає.

Поправка 759. Не наполягає.

Добре, щодо поправки 759 Папієв. А потім – Писаренко.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги, знову-таки відбувається підміна понять. Тобто цей законопроект виходить якийсь штучний, бо ви в одних статтях звертаєте увагу на інші профільні закони, в інших не звертаєте. Хотілося б усе-таки, щоб ми кодифікацію українського законодавства проводили відповідно до тих норм, які передбачені Конституцією України. Цей законопроект абсолютно не відповідає Конституції України. Ви зараз знову-таки втручаєтеся в тіло інших законів, які є чинними на території України, і вносите дуалізм в законодавче поле.

Я просив би, щоб підійшли з повагою до національних меншин. Чернівецька область, де компактно проживають понад 200 мільйонів румуномовних українців, і треба врахувати потреби цих людей, їх право, щоб читати і розмовляти рідною мовою.

Я прошу поставити цю поправку на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Княжицький, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це, справді, дуже важлива поправка, тому що колега, який зараз виступав, пропонує повністю заборонити розповсюдження книг національних меншин. Бо у поправці говориться, що в частині непоширення норми 50 відсотків на спеціалізовані книгарні, створені для реалізації прав корінних народів та національних меншин. Тобто якщо румунська книгарня в Чернівцях, вона має право повністю продавати книжки румунською мовою, для цього залишена ця поправка. Але колега Папієв, борючись з національною румунською меншиною, прикриваючись їхнім іменем, намагається повністю обмежити їхні права на Чернівеччині. Як і загалом роблять багато представників політичних сил, які спекулюють нібито на інтересах національних меншин, відстоюючи лише подальшу колонізацію України з приниженням як українців, так і представників національних меншин і корінних народів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягають на голосуванні?

Отже, я ставлю на голосування поправку 759. Прошу голосувати. Хто за те, щоб прийняти її повністю, прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 761. Увімкніть мікрофон Німченка (*Шум у залі*).
Колеги, поправка 760 Констанкевич.
Добре. Поправка 760. Мусій, будь ласка.

МУСІЙ О.С. Щодо врахування частково. Шановний голово комітету, це стосується статті, дискусію щодо якої ми почали, коли обговорювали мою поправку. Зверніть, будь ласка, увагу, ви пишете, що поправку 760 враховано редакційно, а редакційно враховано зовсім іншу норму.

Будь ласка, дайте мені роз'яснення, що саме я як народний депутат маю право зараз поставити на голосування для підтвердження, щоб залишилася в редакції першого читання ця частина перша. Бо якщо я поставлю для підтвердження поправку 760 і поправку 759, за яку щойно не проголосували, такої можливості не буде. Ви від комітету не дали в редакції комітету. Тому я вважаю це порушенням Регламенту під час підготовки до другого читання.

Поясніть мені, що ми маємо поставити для підтвердження, щоб залишилося... Лише перша частина дає 50 відсотків, без цієї другої частини, яка насправді дискримінує українську мову у виданні?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановний колего, згідно зі статтею 120 Регламенту ви вправі подати на голосування для підтвердження редакцію першого читання. Ви повинні це озвучити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але я думаю, що в даному випадку правильніше поставити на голосування поправку і врахувати повністю.

Добре, я ставлю пропозицію на голосування. Хто за те, щоб поправку 760 врахувати повністю? Прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Поправка 761. Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, уже є очевидним факт, що сьогодні на платформі розвитку кожного суспільства стоїть питання економічного характеру. У ХХІ столітті ми не говоримо про нації, національності і все інше. По суті, апріорі це вважається неприпустимим, бо це природні права, вони захищені. Так вказано і в статті 10

Конституції щодо української мови як державної. Ще раз акцентую увагу, вона повинна бути офіційною мовою.

Разом з тим, подивіться, що в нас пропонується в даному випадку. Ми ділимо людей на національності, вносимо розкол, не даємо їм права отримувати тієї інформації, не даємо можливості за зобов'язуючою нормою не допускати розповсюдження...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 761. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 767. Мусій наполягає. Будь ласка.

Добре, поправка 762. Писаренко. Будь ласка.

ПИСАРЕНКО В.В. Я ще повернуся до логіки, яка в тому числі закладена в поправці 762. Я хочу ще раз сказати, що ми до книговидавців і книгорозповсюджувачів також встановлює певні квоти. Я не знаю, коли ви останній раз були в друкарні, а я нещодавно був. Там 90 відсотків книжок українською мовою. Але ви знаєте, у чому проблема? Якщо подивитися на те, який вибір, то там 20 книжок, що стоять 200 разів на полицях.

Тобто що ви зараз робите? Ви обмежуєте можливість для приватних видавців і розповсюджувачів вести нормально бізнес-діяльність. Дайте їм від держави фінансові преференції, щоб було цікаво це робити. В іншому випадку через Інтернет купуватимуть російські книжки російською мовою, а в книгарнях стоятиме на полицях десять книжок, які ніхто не буде...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати.

«За» – 5.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ця поправка забороняє ввезення в Україну книжок. Тобто зараз колега Писаренко підтримав...

ГОЛОВУЮЧА. Увімкніть, будь ласка, мікрофон голови комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я, справді, не хочу затягувати часу, але деколи хочу давати пояснення, бо колега Писаренко поставив на голосування для підтвердження поправки 762, яку було враховано. Комітет визнав слухним застереження народних депутатів і погодився, що держава не може обмежувати ввезення в Україну будь-яких товарів, у тому числі книжок. Оскільки порядок запровадження торгового ембарго передбачено міжнародними договорами, у такому разі Україна порушила взяті на себе міжнародні зобов'язання.

Отже, колега Писаренко тим, що ініціював голосування цієї поправки для підтвердження, фактично відкрив спосіб для заборони ввезення в Україну книжок з Росії. Я – не проти цього, я – за, але треба, щоб усі це розуміли.

Дякую. Рухаємося далі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Поправка 763 народного депутата Пташник.

Народний депутат Писаренко ставить на голосування для підтвердження.

ПИСАРЕНКО В.В. Це те саме. Вибачте, у частині другій статті 22 ідеться про те, що держава може обмежувати ввезення в Україну книжкових видань. Не «не може», а «може» обмежувати. Але ви цю поправку вже підправили, і вона звучить, справді, по-іншому. А до цього було «може обмежувати».

У чому ми розходимося? Я пропоную популяризувати українську мову, надавати фінансову підтримку держави тим, хто захоче в цьому брати участь, і давати можливість зробити популярною українську мову. А ви намагаєтеся її обмежити, тобто зобов'язати тільки українською. Але до цього ми прийдемо, усе одно Інтернет сьогодні не дасть можливості все заборонити. Люди через Інтернет отримуватимуть усе, що вони хочуть. А в іншому випадку ви побачите, що в нас буде невеликий вибір української мови. Давайте популяризувати і давати фінансову підтримку тим бізнесменам, які захочуть брати в цьому участь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голова комітету вже пояснив позицію під час розгляду попередньої поправки. Ви наполягатимете на підтвердженні? Прошу голосувати.

«За» – 28.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, голово комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, я просто хочу, щоб ми не порушували логіки законопроекту, колего Писаренко. Таку саму поправку подавали і Заліщук, і Белькова, і Німченко з Шуфричем. Саме цю поправку ми врахували, бо не обмежували тут ввезення книжок.

Ви зараз заборонили ввезення книжок з Російської Федерації. Ви маєте це усвідомлювати, бо ставите на голосування для підтвердження подальші поправки. Голосів не вистачає, отже, ввезення цих книжок буде заборонено. Зрозуміли? Тому Німченко і Шуфрич також подали аналогічну поправку, бо хотіли не обмежувати цього ввозу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступна поправка 764 народного депутата Заліщук. Прошу ввімкнути мікрофон народного депутата Папієва.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України, які дивляться телеефір і перебіг подій у сесійному залі! Мені дуже хотілося б, щоб саме голова комітету шановний Микола Леонідович не вводив в оману громадян України. Коли народний депутат Писаренко ставить поправку на голосування для підтвердження, це не свідчить про те, що зникає ця поправка, вона подана ще від п'ятох народних депутатів України. Якщо навіть поставлено на голосування для підтвердження поправку народного депутата Романовського, то залишилися враховані поправки Белькової, Німченка, Заліщук. Тому інформуйте громадян України правдиво і відповідайте на ті питання, які стосуються саме цього законопроекту.

Тому я не ставитиму для підтвердження цю поправку, бо вона вже все одно залишається в тілі законопроекту, і прошу надалі дотримуватися Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 765. Народний депутат Папієв не наполягає.

Поправка 767. Народний депутате Мусій. Прошу.

МУСІЙ О.С. Шановний голово комітету, важко зрозуміти логіку цього законопроекту в запропонованій вами редакції, коли ви не враховуєте моєї поправки, якою пропонується збільшити так зване «двуязычие», бо ми всі розуміємо, що норма 50 відсотків взята просто зі стелі, це половина, а половина – відомо, що це «двуязычие». Навіщо ми законом про державну українську мову консервуємо «двуязычие» в Україні? Давайте зробимо законопроект більш українським.

Норма щодо 70 відсотків, яка є в моїй поправці, цілком слухна. Ми ж маємо робити поступ, а не консервацію поганого стану. Якщо ми констатуємо, що українська мова упосліджена через московську п'яту колону в Україні, тому є абсолютно логічним збільшення відповідних квот системно за законом і конкретно щодо тієї поправки, більше до україномовних видань, які мали б бути в книгарнях, на розкладках і будь-де.

Прошу поставити на голосування мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу врахувати в цілому.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Поправка 766 народного депутата Німченка. Прошу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Тут уже лунало питання з приводу того, як можна на законодавчому рівні щодо мови поставити сітку Рабиця на зразок вольєра, як колись пропонував Яценюк щодо неприпустимості проникнення. Почитайте. Хіба незрозуміло, що це латентна форма цензури, що це не відповідає міжнародним прямим нормам? Ви цього не зрозуміли, коли готували законопроект? Подивіться, де ховають те, щоб усе-таки надати поліцейські функції. Де питання про переміщення товарів? Читайте матчастину.

Тому я хочу, щоб дослухалися до автора цього законопроекту.

А з огляду на те, що нашу поправку враховано, я не наполягаю на її голосуванні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Рухаємося далі. Ви не наполягаєте.

Наступна поправка 768. Не наполягає. Так?

Поправка 769. Не наполягає.

Поправка 770. Не наполягає.

Поправка 771. Народний депутат Папієв. Прошу.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги, мені хотілося б, аби знову-таки громадяни відчули, що відбувається в цій залі. Абсолютно недолугий законопроект, автори якого втручаються в поле діяльності інших профільних законів і намагаються паралельно з чинними нормами інших законів ввести якісь свої обмежувальні речі.

Тут передбачається запровадити 50 відсотків. Народні депутати пропонують: хто – 70, хто – 75 відсотків. Шановні, давайте все-таки за базу візьмемо Конституцію України. Оці ваші обмеження, якщо навіть взяти теоретичний варіант, стосуватимуться лише тих, хто офіційно вбілу завозить оці всі книжки з інших держав та іншими мовами. Усі ті, які сьогодні (а це 90 відсотків ринку) вчорну контрабандно завозять, так і залишаться. Тому давайте все-таки будемо виходити взагалі-то з логіки...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на підтвердженні? Ні.

Наступна поправка 772. Не наполягає.

Народний депутат Писаренко. Прошу.

ПИСАРЕНКО В.В. Дякую. Ви знаєте, тут ідеться про те, що надаються привілеї для книгарень неприбуткових національно-культурних організацій національних меншин. Але все одно хочу, коли комітет працюватиме вже над доопрацюванням того, що залишиться від законопроекту, щоб ви подивилися на те, у який спосіб заохотити книговидавців саме популяризувати українську мову. Не те, щоб потім у вас залишилися організації, які друкуватимуть будь-якими мовами і вони вийдуть з-під контролю закону, а задля того, щоб усі книговидавці були заохочені державою друкувати українською мовою, робити достатньо, напевно, ризиковані бізнес-проекти, як на сьогодні,

але держава повинна їм допомагати. Не треба забороняти, дайте можливість робити бізнес за допомогою ресурсів держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голову комітету прокоментувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановний колего, ставлю вас до відома, що ми прийняли закон, яким створили Український інститут книги, затвердили бюджет і сотні мільйонів гривень даємо на підтримку україномовної продукції. Це я кажу, щоб усі знали. Ми це робимо за останні декілька років у таких обсягах, в яких ніколи не робили за часів незалежної України. Дякую вам за це і сподіваюся, що ви голосували за цей закон, хоча не пам'ятаю, які поправки підтримували, але дякую всім, хто в цьому залі, бо ми, справді, це зробили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Ви наполягаєте на...? Ні.

Поправка 773 народного депутата Німченка. Поправку 772 ми розглянули.

НІМЧЕНКО В.І. Ми щодо цього тут уже намагалися пройтися і довести до відома наших колег про те, що всі обмеження, які тут мають місце, покладаються на волю держави, по суті, передбачено санкції зобов'язуючого характеру. Подивіться, що таке обмеження і чим повинні займатися розповсюдники чи видавництва книжок та інших джерел? Як ми можемо регулювати в бізнесі? Встановили норму 90 відсотків, встановили іншу норму – 60 відсотків. Ідеться про донесення інформації державною мовою органами влади. Подивіться, про що скрізь ідеться і так каже світова практика. А ми що кажемо? Ми пішли вже до приватного підприємця, уже диктуємо...

ГОЛОВУЮЧА. Ви наполягаєте на голосуванні? Будь ласка, голосуємо.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 774 народного депутата Німченка. Прошу.

НІМЧЕНКО В.І. Хочу щоб ви звернули увагу на такі абракадаброві явища, які є в цьому законопроекті. Визнається, що книжковим виданням українською мовою є словники та розмовники щодо перекладу іноземної мови українською. Про що ми говоримо? Ця норма передбачає, щоб визначити дефініцію, що є виданням українською мовою? Це не для цієї норми і не для цієї статті.

Шановні колеги, ми просимо її виключити, тому що за своєю суттю, за своїм правовим, юридичним визначенням вона має право, але не в цій статті. Ідеться про розкриття, розуміння термінів. А ми це вводимо в ранг норми законопроекту, як його будуть...

ГОЛОВУЮЧА.

Прошу голосувати за поправку 774.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 775 народного депутата Мусія.

МУСІЙ О.С. Шановний голово комітету, позавчора, учора ви нас переконували, що цей законопроект не міститиме норм, які стосуються мов національних меншин і корінних народів. Натомість зараз, замість того щоб вилучити цю норму з цієї частини, ви її залишаєте далі, де є норми національних меншин, корінних народів тощо.

Поясніть мені, будь ласка, логіку. Це що, маніпуляція чи ви хочете свідомо залишити зросійщення України? Бо з одного боку, ви кажете про те, що закон має бути позитивний у бік української мови, залишаючи оцю норму в цьому законопроекті, а не в окремому, який готується. Ви ж казали, що колега Подоляк готує цей законопроект. То навіщо тут залишати? Давайте ми цю норму звідси виключимо і залишимо норму про мови національних меншин. Це що, якесь роздвоєння особистості чи роздвоєння комітету?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановний колего, над цим законопроектом працювали, як ви правильно зазначили, не одна особистість і навіть не ті особистості, які працюють у комітеті, зокрема, ми проводили великі консультації з представниками національних меншин, з громадськістю, з громадськими діячами. Ви пропонуєте вилучити із законопроекту положення. Комітет вважає, що для захисту прав корінних народів і нацменшин, а ми, до речі, тут посилаємося на той

законопроект, який готуємо, як і в самому тілі закону держава має забезпечити для них можливість купувати (продавати) книжкові видання своєю мовою. Так само, на думку членів комітету, безглуздо встановлювати вимогу щодо обов'язкового продажу таких видань, як підручники з іноземної мови українською мовою. Тому цю поправку було відхилено. Є посилання на той закон.

Підручники з іноземної мови можуть не містити української мови. Якщо ви купуєте підручник з англійської, там лише, вибачте, англійський текст і англійські букви. Ми не можемо туди імплементувати українську мову.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 776. Народний депутате Лесюк, не наполягаєте? Ні.

Поправка 777. Народний депутате Кишкар, прошу.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Насправді я не бачу шансів для підтвердження цієї поправки, але додаю, пане Миколо, що в нас насправді є трагедія з викладанням, зокрема іноземних мов, адже підручники, наприклад, китайської чи корейської мов, мають бути україномовними. Насправді навіть у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка діти на факультеті філології навчаються за російськомовними підручниками. Це до уваги.

Я розумію, що ви пошлетесь на незалежність наших університетів і на можливість роздруківки цих книжок з комп'ютерів. Але насправді має бути додана та програма, про яку ви згадували, щодо української книжки, саме з цими матеріалами. Бо є велика трагедія щодо викладання філології, предметів інших мов саме щодо наявності української книжки.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановний колего, зазначу коротко. У попередній статті, як ви пам'ятаєте, ми зазначили про те, що викладання іноземної мови має вестися або іноземною, або українською. Сам процес – ми вже це підтвердили. Очевидно, і відповідні підручники також потрібно використовувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ви не наполягаєте на голосуванні? Ні.
Наступна поправка 778. Народний депутат не наполягає.
Поправка 779. Не наполягає.
Поправка 780. Народний депутат Німченко. Прошу.

НІМЧЕНКО В.І. Я хочу поінформувати доповідача щодо того питання, якщо ми вже ведемо мову і робимо такі глибоконизькі присідання перед мовами Європейського Союзу, то скажіть, будь ласка, а де мови інших громадян, з якими ми співпроживаємо тут, в Україні? Це наші громадяни. Це перше.

Друге. Подивіться, ми навіть поставили на перше місце мови Європейського Союзу, а вже далі – державна мова. Подивіться за хронологією. Ми просимо виключити подібного роду положення із законопроекту, оскільки вони обмежують права національних меншин і російськомовних громадян України. Ось про що йдеться.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 781. Народний депутат Мусій. Прошу.

МУСІЙ О.С. Шановний голово комітету, якщо ця поправка приблизно така, якою була моя попередня поправка для підтвердження, але ви її насправді залишаєте і маєте бажання зробити цей законопроект кращим, то навіщо до другого читання у третьому абзаці з'явилася норма з посиланням стосовно корінних народів і мов національних меншин в якихось особливих книгарнях? То краще було б з ознаки українськості цього законопроекту і логіки, якщо ви маєте на меті українізацію і збереження української мови, залишити хоча б у редакції першого читання. Навіщо туди додані ще й інші мови

національних меншин? Ви що, не розумієте, що всі ці маніпуляції щодо національних меншин переслідують єдину мету – залишення російської мови?

Якщо буде закон про національні меншини, їхні мови, то там потрібно виписати всі ці норми. Тому є абсолютно логічним вилучення взагалі...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 782. Народний депутат Осуховський. Прошу.

ОСУХОВСЬКИЙ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Запропонована до розгляду поправка має текстуальний характер і передбачає уточнення про зобов'язання держави не просто сприяти розповсюдженню відповідної друкованої літератури, а робити це через державні та комунальні бібліотеки. Тобто включення цієї норми до законопроекту уможливить щорічно виділяти кошти з державного та місцевих бюджетів на закупівлю творів української літератури та сприяти оновленню книжкових фондів українських бібліотек, які, на жаль, уже десятиліттями не оновлюються. Цю поправку враховано. Не ставте її на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступна поправка 783. Народний депутат Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги народні депутати України! Шановні громадяни України, які дивляться трансляцію засідання Верховної Ради України! Здавалося б, що така поправка, яка виписана, звучить для пересічних людей абсолютно спокійно: «Держава сприяє виданню та поширенню творів української літератури, перекладу і виданню державною мовою іншомовної літератури».

Але в мене запитання до вас. А де ж мови національних меншин, корінних народів України? Тобто фактично те, про що каже

«Опозиційний блок», що ви таким законом створюєте інформаційне, мовне і культурне гетто для російськомовних, румуномовних, угорськомовних громадян України? Такий закон не має права на життя. Це закон, який іде всупереч європейським цінностям та Конституції України.

Тому прошу поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 784. Народний депутат Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановний голово комітету, хочу подякувати комітету, що він врахував цю поправку. Лише вона абсолютно корелюється з обговоренням представника «Опозиційного блоку», який виступав переді мною.

Насправді, якби ви читали уважно ті поправки, які намагаєтеся «збити», там передбачено інші мови, і саме мови національних меншин – це і є інші мови. Це цілком логічно. Переклад українською мовою з інших мов – чи з російської, чи з румунської, чи з угорської, чи з будь-якої – насправді намагання «збити» цю поправку, свідчить про єдине: ви хочете в маніпулятивний спосіб зруйнувати цей законопроект. Він передбачає всі мови національних меншин перекладати українською мовою. Немає жодної маніпуляції, почитайте уважно: «інших мов». До інших мов належать усі мови світу, крім української, перекладання. Тому я не наполягатиму, звісно, на голосуванні, але в плані дискусії, думаю, абсолютно стає очевидним і зрозумілим позиція...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви не наполягаєте на голосуванні.

Наступна поправка 786. Народний депутат Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Ми ще раз інформуємо, а тут ми просимо, щоб підтримали нашу пропозицію стосовно відкритих явищ дискримінації мов інших

громадян України, які проживають, є громадянами і мають усі права держави – незалежної суверенної України.

Ідеться про національні меншини, російськомовних людей, яких мільйони, про тих людей, які компактно проживають. Якщо Конституція зобов'язує державу гарантувати і захищати російську мову, інші мови національних меншин України, то це треба виконувати. Скажіть, де в цьому законопроекті захист? Це дискримінація. Тим паче таким ставленням здійснюється дискредитація державної...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Шановні народні депутати, давайте добросовісно використовувати наданий вам час, і враховуючи, що ви і так зловживаєте всім процесом, немає жодних підстав давати 10 секунд для подальшої...

Поправка 788 народного депутата Писаренка.

Поправка 787. Народний депутат Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Це термінологічна поправка. Первісно використані слова «електронні інформаційні системи» змінено на точніші «інтерфейси комп'ютерних програм та веб-сайтів». Вона врахована редакційно. Просив би її врахувати повністю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Поправка 788 народного депутата Писаренка. Не наполягає.

Наступна поправка 789. Народний депутат Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Ми вважаємо за потрібне просити підтримати нашу пропозицію, оскільки йдеться про забезпечення застосування державної мови в електронних інформаційних системах.

До речі, я бачу за почерком, що посилалися на закон Польської Республіки «Про польську мову», паралельно в них іде Закон «Про національні та етнічні меншини та про регіональну мову». Ви там дізнаєтеся про те, що в електронні системи спілкування, інформаційні системи електронного характеру ніхто не має втручатися. Вони

вбачають у тому, що керувати ними не зможуть, тим паче покладати якісь зобов'язання. Уявіть собі на хвилинку, що хтось хоче викласти...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 791.

Поправка 790. Народний депутата Васюник. Будь ласка.

ВАСЮНИК І.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Дякую. Дуже важлива стаття даного законопроекту, і тому хотів би наголосити, що збереження у цій статті визначення «та/або» сприятиме тому, що україномовний споживач не буде захищений правом на отримання користувацького інтерфейсу державною мовою, оскільки на даний час більшість прав мають доступні англійську та російську мови.

Отже, це не сприятиме виготовленню продукту для україномовного споживача, а також створюватиме труднощі з розумінням інтерфейсу програми. Наприклад, мережа *Comfy* відмовила у встановленні україномовного інтерфейсу споживачу, оскільки законодавство не встановлює такого обов'язку і програми продаються на будь-яких мовах. Тому я наголошую на голосуванні своєї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу народних депутатів визначатися шляхом голосування.

«За» – 12.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 791. Народний депутат Папієв. Прошу.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги народні депутати України, мені хотілося б, щоб ми все-таки в цьому законопроекті в різних статтях використовували якийсь уніфікований підхід. Не може бути в одній статті цього законопроекту записано «мови національних меншин і мови корінних народів», а в іншій, яка абсолютно синхронна

з попередніми статтями, – «англійською мовою чи іншими офіційними мовами Європейського Союзу». До речі, у попередніх статтях, які нами розглядалися, і Микола Леонідович це підтвердить, було виписано просто: «мовами Європейського Союзу». Тут з'являється англійська мова.

Ми живемо в Україні, і давайте все-таки враховувати, що в Україні є різні національності. Тому треба, щоб було виписано так: «мовою корінних народів та мовами національних меншин», і їхнє право має бути закріплено в цій статті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу підтримати в цілому.

«За» – 2.

Рішення не прийнято.

Поправка 792. Народний депутат Тетяна Острікова.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Я хочу зазначити, що дані поправки, які стосуються мови комп'ютерних програм, взагалі порушують ідеологію цього законопроекту. Якщо автори проекту кажуть, що він стосується використання української мови як державної в державному житті, то комп'ютерні програми, зокрема і ті, які встановлені на матеріальних носіях, на наших приватних ноутбуках, телефонах тощо, – це виключно приватне життя і приватне спілкування.

Тому хочу зазначити, що, ви, пане Княжицький, запрошували колегу Белькову на засідання робочої групи щодо іншої категорії поправок стосовно використання державної мови в державних підприємствах. Я також дуже хочу, щоб ви мене запросили на засідання робочої групи саме щодо тих статей цього законопроекту, які стосуються бізнесу, використання комп'ютерних програм, маркування товарів, сертифікації, супровідної документації до товарів, щоб ми не спричинили тих наслідків, коли продавці програм не можуть вплинути на світових виробників і примусити...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

ОСТРІКОВА Т.Г. ...їх розробляти програмне світове забезпечення: *Windows, Microsoft, Safari, Apple, Oracle (novel)* українською мовою. Тому я дуже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я вам відповім. По-перше, тут ніде не йдеться про приватне спілкування. Мова йде про публічну сферу, а не про приватну.

По-друге, у цьому законопроекті англійська мова дозволяється, ніхто їх ні до чого не примушує. Так, вона дозволяється.

По-третє, там, де треба переклад українською мовою, то навіть, ви знаєте, є такий львів'янин Літинський, який час від часу подає до суду, наприклад, на одну чи іншу компанію для того, щоб інтерфейс в автомобілі було перекладено українською мовою, виграє суди, і ці великі транснаціональні компанії перекладають цей інтерфейс українською мовою для українських споживачів.

Це абсолютно нормально, бо стосується нашої території і нашого законодавства. Але очевидно, що ми, безумовно, готові з вами співпрацювати і будемо раді такій співпраці. Коли ми готували цей законопроект, також консультувалися з Європейською бізнес-асоціацією та Американською торговельною палатою і... (*Шум у залі*).

Зачекайте, не кричіть! Значно більшу частину їхніх поправок ми врахували. Були такі, які ми, справді, не врахували після довгого обговорення в комітеті, з фахівцями, з громадськими активістами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на тому, щоб повністю врахувати. Так, пані Ольго?

Я змушений до вас звернутися, бо до мене звернувся з офіційним листом член вашої фракції з проханням, щоб я звертався до депутатів, щоб вони знімали свої поправки. Виконуючи свій обов'язок і реагуючи на лист вашого колеги, звертаюся до вас з проханням надалі не наполягати на своїх поправках (*Шум у залі*).

Не до мене, до Єгора звертайтеся, будь ласка. Я його прохання зараз озвучую.

Отже, ставлю на голосування пропозицію повністю врахувати поправку 792. Комітет врахував її редакційно. Хто за те, щоб врахувати поправку повністю, прошу голосувати.

«За» – 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 793. Не наполягає.

Поправка 794.

Поправка 795.

Поправка 796.

Поправка 797. Продан. Будь ласка.

ПРОДАН О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Вибачте, Андрію Володимировичу, але мушу звернутися до Миколи Леонідовича.

Насправді, написано, що мою поправку відхилено, але, по суті, її враховано редакційно. Тут ідеться про те, що інтерфейси комп'ютерних програм не повинні бути на всіх 24 мовах Європейського Союзу, а можуть бути на тих мовах, які потрібні тому чи іншому власнику сайтів. Але разом з тим хочу звернути вашу увагу на те, що вже в частині третій статті 23 цю норму не враховано. І в останній колонці таблиці цю норму вже виписано зовсім по-іншому: знову-таки виключається можливість використання якихось із мов – виключно державна або виключно англійська. Ті мови, які можуть бути в інтерфейсі в частині першій, які в цій поправці визначено, в частині третій цієї статті не враховано.

Тому я не наполягаю на переголосуванні, можливо, редакційно можна виправити, що цю поправку враховано. Але зверніть, будь ласка, увагу, Миколо Леонідовичу, що частина третя суперечить частині першій цієї статті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 798. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Я хотів би звернути увагу на те, що мова йде про втручання у такий спосіб у сферу інтернетної системи спілкування людей. З ким, де, на якій підставі? Якщо йдеться про те, що якісь спілкування інтернетного характеру відбуваються з органами влади – немає питань, якісь вирішуєте тут, – немає питань.

Але подивіться, про що тут ідеться. Мова йде про тотальне переведення на українську мову або паралельно на англійську мову. Що ми не казали б – це ж програмування. То чому ми вважаємо, що всі будуть користуватися в Інтернеті лише цією програмою, як бачить голова комітету як автор і промоутер цього мовного законопроекту?

Тому ми вважаємо, що подібного роду положення має бути виключено, і просимо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування поправку 798. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Нагадую, я продовжую засідання на 15 хвилин.

Поправка 799. Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановний голово комітету, я щодо цієї частини статті абсолютно погоджуюся зі своїм колегою Васюником, поправку якого, на превеликий жаль, відхилили. Бо якщо її не відхилили б, я наполягав би на голосуванні. А оскільки її не відхилили, то я не наполягатиму, але прокоментую, що насправді нормою «та/або» ми залишаємо шпаринку щодо англізації. То ми боремося з русифікацією, а тепер норма «та/або», яка залишається у другому читанні, призведе до того, що більшість програм і навіть виробників не захочуть робити українських інтерфейсів.

Ви знаєте, що насправді треба взяти за зразок чехів. Немає в Чехії слова «комп'ютер», є – «почитач». Насправді українізація має бути, власне, знаходженням українських відповідників і в програмах, і в назвах – усюди. Навіщо нам нав'язувати замість російської тепер англійську мову, коли в нас є рідна українська...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не наполягаєте на голосуванні?

Поправка 801. Не наполягає.
Поправка 802. Не наполягає.
Поправка 803. Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Пане Княжицький, я хочу звернути вашу увагу (це дуже важливо), що насправді, як казала колега Продан, частина перша цієї статті, яка стосується мови комп'ютерних програм, суперечить частині третій цієї статті, яка стосується мови комп'ютерних програм, встановлених на матеріальних носіях. Це фактично означає, що всі мобільні гаджети, планшети, ноутбуки, комп'ютери, навіть телевізори, де сьогодні встановлені комп'ютерні програми (у частині третій цього не зазначено), поки буде розроблено інтерфейс українською мовою, можуть бути іншими мовами Європейського Союзу. Саме про це моя поправка. Це перше.

Друге. Шановні колеги, ви думаєте, що інтерфейс – це виключно зовнішні іконки на вашому телефоні. Ні. Почитайте, будь ласка, визначення. Це в тому числі і сукупність програмних кодів. Як ви думаєте, світові розробники програмного забезпечення будуть робити це державною українською мовою?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Про що йдеться в поправці колег Семенухи і Острікової? Вони пропонують у частині другій в першому реченні після слів «інтерфейс державною мовою» додати слова «та/або англійською мовою», у другому реченні після слів «інтерфейсу державною мовою» додати слова «та/або англійською мовою».

Можливість використання нами редакційно враховано, оскільки можливість використання інтерфейсу англійською мовою допускається в частині восьмій цієї статті, де йдеться про інтерфейси професійного обладнання. Якщо ви берете професійне обладнання (я колись займався телебаченням), професійні передавачі телевізійного сигналу, яких мало продається в Україні, то, там українізувати не потрібно, це може бути англійською мовою. Але якщо ми кажемо про побутове обладнання, то, очевидно, воно має бути українізованим. Це абсолютно нормально.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 803. Автор наполягає на врахуванні її повністю. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Поправка 804. Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Хочу вам сказати, що цей законопроект має 41 статтю щодо сфер введення державної мови як обов'язкової. Ми в тому числі дійшли й до сфери інтернетного поля.

Хто займався, нехай почитає все-таки Європейське законодавство. Тут я погоджуюся з колегою, яка виступала переді мною і чітко сказала, що є і світові розробники програмного забезпечення, на яких ми взагалі не можемо впливати. А ми що пропонуємо? Отже, тоді їх не буде. Це їхні елементи латентного характеру щодо звуження обсягу прав громадян на використання саме цієї інформації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 804. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 805. Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги! Я дуже хочу, щоб цей законопроект було прийнято, але щоб ми не зробили так, що весь український бізнес, який у своїй діяльності використовує комп'ютерні програми, і всі фактично люди нам потім не докоряли.

Мене дуже непокоїть той факт, що ми не хочемо зрозуміти, що інтерфейс – це не зовнішній вигляд іконок на нашому телефоні чи комп'ютері. Почитайте, будь ласка, визначення, що таке інтерфейс, у тому числі інтерфейс користувача – це сукупність програмних та апаратних засобів, що забезпечують взаємодію користувача з комп'ютером. Розумієте, що це мова комп'ютерного програмування? Ми не можемо програмістів примусити робити комп'ютерне програмування українською мовою. Будь ласка, задумайтесь над тим змістом, який ви

вкладаєте в поняття користувацького інтерфейсу і що це таке насправді згідно з технічним визначенням цього приладу.

Більше того, я хочу звернути вашу увагу ще на одну частину цієї статті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

ОСТРІКОВА Т.Г. А саме, що в разі якщо інтерфейс не українською мовою, це є товаром неналежної якості. У нас фактично всі електронні пристрої будуть товарами неналежної якості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко, будь ласка, пане Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У частині третій ідеться про те, що якщо розробник програми хоче взяти участь у державних закупівлях, він повинен забезпечити україномовний інтерфейс. Ми розуміємо, що це, по суті, єдиний стимул для перекладу, оскільки це дасть йому певні переваги у стосунках з державними органами. Але частина друга цієї статті дає можливість закупувати і використовувати програми з англійським інтерфейсом, проте до моменту, поки розробник не опублікує оновлення з україномовною локалізацією.

З огляду на те що в цій поправці пропонується виключити цей підхід, її було відхилено комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 805. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Поправка 807. Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Наша поправка стосується виключення тих позицій, про які ми зараз говорили. З нас знову буде сміятися весь світ. Ви подивіться, ми що хочемо їм нав'язати? Знаєте, це звучить так: щоб нашу «дурь» не було видно десь там. Що ми робимо? Де у світі, коли йдеться про мови, хочуть нав'язати використовувати державну мову як засіб системи інтернет-програм у всесвітньому масштабі?

Ми просимо підтримати, тому що неможливо в подальшому буде працювати, особливо в бізнесі. Тим паче хіба не правильно було сказано про те, що ви вже втручаєтеся в якість продукції матеріального характеру? Подивіться, що ви пишете в нормі: невиконання мовного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

НІМЧЕНКО В.І. ...тягне за собою неякість оцінки праці, що є товарним знаком. Тому я хочу звернути на це увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 807. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

Це ж ганебно покидати зал у такий відповідальний момент.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 808. Не наполягає.

Поправка 809. Не наполягає.

Поправка 810. Не наполягає.

Поправка 811. Не наполягає.

Поправка 812. Зараз подивлюся.

Поправка 809. Васюник. Будь ласка.

Я продовжив засідання на 15 хвилин.

ВАСЮНИК І.В. Мені дуже прикро, що, власне, комітет не прийняв моєї поправки 790, на якій наполягає практикуючий юрист із захисту української мови, мій помічник Святослав Літинський. Але я наполягатиму на підтримці цієї поправки в остаточному прийнятті законопроекту в цілому.

А щодо поправки 809, то в частині третій не було визначено проміжку часу, який надається для створення відповідного користувачького інтерфейсу державною мовою. Відтак пропоную встановити проміжний час, перехідний період не довше ніж шість місяців, для створення користувачького інтерфейсу державною мовою для відповідної комп'ютерної програми, яка має користувачький інтерфейс іншою мовою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Миколо, будь ласка, коротко.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Оскільки запровадження будь-якого строку фактично означає введення санкцій проти самих себе. Якщо держава закупила певні комп'ютерні програми з англійською локалізацією, вона має одночасно з тим у договорі передбачити строк передачі оновлення з українськомовним інтерфейсом. У різних програмах це може бути різний термін залежно від складності самої програми. Тому встановлювати строк у законі ми не можемо, оскільки він має бути гнучким залежно від конкретних факторів та обставин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 809. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 13.

Рішення не прийнято.

Поправка 810.

Поправка 811.

Поправка 812.

Поправка 813.

Поправка 810. Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги, враховуючи те, що Ірина Ігорівна подала абсолютно слушну поправку, я її підтримую. Вона одна з тих народних депутатів, які системно працювали над цим законопроектом. Але мені все-таки хотілося б, щоб, крім врахування англійської мови, ця поправка містила також мови корінних народів і національних меншин.

Тому я не проситиму поставити її на голосування для підтвердження, але звертаюся до доповідача, щоб ми все-таки враховували, що в Україні живуть не лише україномовні громадяни і не всі знають англійську мову, зате при цьому всі знають російську мову, багато знають румунську, кримськотатарську, угорську, болгарську і багато інших мов, і треба забезпечити їхні конституційні права.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На голосуванні не наполягаєте.

Поправка 813.

Поправка 814.

Поправка 815.

Поправка 816. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Просимо поставити поправку для підтримки. Я маю на увазі, що цю поправку треба прийняти, виключити, на наш погляд, неправильний і невірний посил, який має місце у зазначеній статті, особливо стосовно нав'язування на міжнародному рівні програмних забезпечень державною мовою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 816. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 817. Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановний голово комітету, у цій поправці пропонується виключити абзац другий частини третьої статті 23. Вона стосується, ще раз наголошую своїм колегам, які щойно казали про бізнес, приватні комп'ютери, приватні гаджети, виключно державних органів влади і органів місцевого самоврядування.

Третя частина – виключно. Почитайте перший абзац цієї статті. Саме тому цілком слушною була компромісна поправка колеги Васюника, але вона не знайшла тут підтвердження щодо перехідного періоду. Ви як голова комітету були проти перехідного періоду, враховуючи якісь там можливості, неможливості, договори, особливості.

В усіх українських державних органах мають бути український інтерфейс, українські програми. Це має бути імперативом – саме українські. Ви собі уявіть, державні органи функціонують для людей, а не для когось іншого, і люди не знають англійської...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

МУСІЙ О.С. Ви хочете, щоб насправді в державних органах були ще якісь англійські версії. Тому наполягаю на голосуванні і вилученні абзацу другого, залишивши перший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування поправку 817. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 818.

Поправка 819... (*Шум у залі*).

Поправка 819. Васюник. Будь ласка.

Поправка 820. Острікова.

ВАСЮНИК І.В. Дякую. У частині четвертій слово «окрім», на мою думку, створює додаткові механізми невиконання вимог закону. Тому я пропоную виключити випадки, коли під час закупівлі комп'ютерних програм для органів державної влади, підприємств, установ і організацій державної та комунальної форм власності можна закуповувати комп'ютерні програми без наявності користувацького інтерфейсу державною мовою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Наведу приклад. Зараз авіаційні програми не мають україномовного інтерфейсу. Тому, укладаючи угоду, ми можемо їх стимулювати розробити такий інтерфейс і надавати перевагу тим виробникам програм, які беруть на себе зобов'язання в певний зрозумілий термін привести це у відповідність і зробити український інтерфейс. Це те, що ми пропонуємо.

Але ми не можемо заблокувати певні сфери, бо є такі сфери, де поки що, на жаль, немає такого інтерфейсу. Ми сподіваємося, що буде, для цього і робимо законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 819. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 820. Острікова. Я до вас повторно звертаюся.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги! Я ще раз звертаюся до всіх із здоровим розумом людей у нашому залі, впевнена, що таких більшість. Почитайте, будь ласка, що таке інтерфейс. Це не іконка у вашому телефоні чи комп'ютері. Інтерфейс користувача це в тому числі набір програмних кодів, які ап'юрі не можуть бути зроблені державною мовою. Це, зокрема, я звертаюся до колеги Мусія.

Я вважаю, що стаття, яка стосується мови комп'ютерних програм, викладена некоректно. Або потрібно давати визначення інтерфейсу і вписувати там, що в цілях такого закону це виключно іконки, які використовуються в телефоні, гаджеті, планшеті, комп'ютері і ноутбуці, або цю статтю треба переписувати, а не весь український бізнес навантажувати тим, що це буде визнано товаром неналежної якості. Це перше.

Друге. Пане Княжицький, дайте, будь ласка, відповідь, хто буде ходити і визначати, чи в цьому комп'ютері більшість інтерфейсу українською мовою...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я зараз дам вам відповідь. Найперше, колего, вибачте, якщо ви знайшли в Інтернеті зручне для вас визначення інтерфейсу, то це не є якась норма. Мова інтерфейсу – це мова, за допомогою якої користувач взаємодіє з програмою. Мова програмування – це набір технічних операторів, які технічно описують алгоритми. Але між мовою інтерфейсу і мовою програмування – велика різниця, і це знає будь-яка людина хоча б з мінімальною середньою фізичною освітою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 820. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

«За» – 12.

Рішення не прийнято.

Поправка 821. Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Хочу звернутися до доповідача і попросити дотримуватися рамок толерантності й не опускатися до таких висловів, які ображають, я вже не кажу, народного депутата, а просто жінку.

Я хотів би, щоб ви за своєю поведінкою в цьому напрямі якось дивилися.

Наша поправка стосується того самого. Що ж ми робимо? Ми втручаємося в інтернет-поле, де ми – не господарі. Що тут незрозуміло? Подивіться на світову практику, як регулюється питання щодо мов, хто може туди втручатися. Ви все-таки понавигадували, де можна зачепитися, щоб знущатися з наших людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, час уже вичерпується. Додайте 10 секунд.

НІМЧЕНКО В.І. Хочу, щоб ви поставили поправку на голосування і виключили нісенітницю, яка є в цій нормі законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування поправку 821. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Колеги, час вичерпано. Давайте узгодимо, з якої поправки почнемо завтра.

Поправки 823, 824, 825...

Завтра ми розпочинаємо нашу роботу з поправки 825. Автори – Семенуха й Острікова. Прошу вас, народний депутате Острікова, бути на робочому місці завтра о 10 годині (*Шум у залі*).

А я до вас повторно звертаюся з проханням (для стенограми) не наполягати на своїх поправках.

Отже, колеги, бажаю всім плідної роботи в комітетах.

Завтра о 10 годині я запрошую всіх до залу для продовження нашої роботи.

Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.